

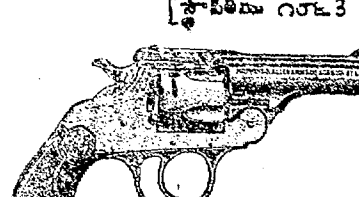

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 8. } చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ మార్చి 15 వ తేది బుధవారము } No. 277.
సంపుటము ౮ } దుర్గతి నామ సంవత్సరము, ఫాల్గుణ మాస బహుళ ద్వితియ ౨ } సంచిక ౨౭౭

బ్రహ్మశ్రీ, ఆయుర్వేదరత్న, పండిత, యన్. వి. శ్రీరామాచార్యులు, Ph. D. &c.
గారచే శాస్త్రోక్తముగ తయారుచేయబడి (ద్రావిడాయుర్వేద పండిత సమ్మేళనమున, వస్తుపదర్శనస్థానమున, క్లౌస్ట్రాల్ముగ మొదటితరగతిలో యోగ్యతాపత్రికను పొందిన
సిద్ధ కల్పమకరధ్వజము

వైద్యప్రపంచమునకు ఆశ్చర్యజనకముగ కనిపెట్టి తయారుచేయబడినది.
నవీనములైనవిగాని, పురాతనములైనవిగాని, స్వవిధములైన వ్యాధులకు సుపయోగింపదగినది.
(ప్రాచీన ఋష్యులచే చెప్పబడిన అసహనమైన ఈ బౌద్ధము ఆయుర్వేదశోధకులచే చక్కగ పరిశీలింపబడి మెప్పువడసినది. ఆనారోగ్యముచే సౌఖ్యహీనులగు సకల
జన సామాన్యులకు లీకనౌషధ మని చెప్పటకు నేలాటి యాత్రపణయు నుండదు.
ఈ బౌద్ధమువలన సంపూర్ణముగ నివర్తయగు వ్యాధుల వివరము:—నరములకు గర్భవలేకపోవుట, పొడ మొదలగు చర్మవ్యాధులు, ఉత్సాహములేకుండుట, జ్ఞాపకశక్తి
తగ్గుట, ఆకలి మందగించుట, పాండురోగము వాపు, కీళ్లజబ్బు, కీళ్లనొప్పులు, పక్షవాతము, అతిమూత్రము మొదలగు మూత్రవ్యాధులు మూలవ్యాధి, కాసశ్వాసము, అమిషిత్వము
లోనగు అజీర్ణవ్యాధులును, ప్రమేహము (అంటువ్యాధులు) కొరుకు మొదలగు దుష్ప్రస్థితిబంధమైన అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను, స్త్రీలకు కలుగు న్యూనాధిక బురుగుక్రమ
ములను, బురుగుకాలమున కలుగు శూలము పోగొట్టును.
ఇంతేకాదు:—సకలవిధవ్యాధులను పోగొట్టి దేహమునకు తేజస్సును, బలమునిచ్చి ఆరోగ్యమును కలుగజేయుగలిగిన బౌద్ధములలో నిది ఒకటి ని.
బాల్యమున దురభ్యాసముచే లభ్యపడు శుక్లవర్ణము మొదలగుగాగల పురుషత్వమునకు లోపములను కలుగజేయు వ్యాధులను తుదముట్ట పోగొట్టుచుండు ఇది ఒక్కటియే
యని నొక్కి చెప్పదగియున్నది. దేహమున చెడునీరును పోగొట్టి, శుద్ధమైన రక్తమును కలుగజేసి శరీరదార్భ్యమును, ఆయుర్వృద్ధిని ఇచ్చుటలో ఈ బౌద్ధము దివ్యౌషధము
ఇది మకరధ్వజయోగమున జేర్చబడు వస్తువులనే గాక నింకను విలువ గల ముక్కలును, స్వల్పము, లోహములును, అనేకమాలి కావిశేషములును చేర్చి చేయబడినది.
ఈ బౌద్ధమును, కాల దేశ దేహతత్త్వైది భేదములను గమనించక, పథ్యనిర్ణయము లేక స్త్రీపురుషు లెవరైనను రసాయనము (Tonic) గ సుపయోగించెదగును. మందును
పుచ్చుకొను ప్రకారమును, పథ్యము వివరములును మందువెంట ప్రత్యేకముగ పంపబడును. [275]
ఒక మాసములోనే సంపూర్ణగుణమును కలుగజేయు, (60) అడుపదిమాత్రము గల యొకబుడ్డి వెల రు. 10-0-0 లు మాత్రమే. తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.
విలాసము:—ఎన్. వి. శ్రీరామాచార్యులు, మేనేజింగ్ డైరెక్టరు, మదరాసు ఆయుర్వేద బౌద్ధశాల, లివిటెడ్. తపాలాపెట్టె నెం 151 రు, తంజివిలాసము కలెక్టర్, మదరాసు

పెన్సిల్లు ! మన దేశములో చేసిన పెన్సిల్లు !!
పెట్టుబడి, సామానులు, పనివేతలు సమస్తము మనదేశములోనివే.
“దేశములోని ప్రజలు బ్రతికి సుఖించవలెనంటే దేశములోచేసిన వస్తువులు కొనండి”
తృప్తికరమైన అన్నిరకముల పెన్సిల్లు తయారగుచున్నవి,
మా కాపీ పెన్సిలు దేనికిని తీసిపోదు.
ఒకరూపాయి పంపిన అన్నిరకములు గల నమూనాకట్ట పంపబడును.
వ్యాపారధరలకు వ్రాయండి. మదరాసు పెన్సిలు ప్యాక్టరీ, వామరమపేట పోస్టు, మదరాసు.

ఒంటిపాళ్లములో తుపాకీలు కనిపెట్టకు కంపెనీవారిచే
కంపెనీవారిచే. (8068) హాదావిధములకు రివాల్వర్లు. ఆయుర్వేద విద్యలోపాలు యె
కట్టవన. ప్రోపీయె ౧౮౬౩ గె

ధరలు సరసము
కృతలాగు ఉచితము.
కాళ్లము-3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరుకును. చిన్నవి. తేలులో పెట్టుకొగగినివి మోడ దొరుకును.
యన్. వి. రామానుజం శెట్టి అందు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మదరాసు

పి. లో మోసా సి ని 2838
మీరు బతుకులోని వచ్చినతరువాత చాలా బడలికయొందు పనులుమాత్రమేనైనా పెండ్లిండ్లు విందులు
యమలలో నైనా ఈ ఆత్మరును యజ్ఞయోగినిని మంచి రోజుపుష్కరిల వాసనను యిచ్చి మనసుకు
ఆ సుఖమునకు కాంతి నిచ్చును.
రోజినియూ శైలము
నేనువికాలములో ఉపయోగించుతూ గచ్చిన శీత్రములకు చయవయ సౌందర్యమును యిచ్చును.
అనేక స్త్రీలు ఉపయోగించుచున్నారు. ప్రపంచమున ఈ రోజిని ప్రతిపటించబడులోని అవశ్యకము.
పిల్లలలోను విక్రయించబడును. ఓల్డేమాసోని ధర బుడ్డి 1.కిరూ 2, 1, 0-12.0, 0.8.
రోజినియూ శైలముధర బుడ్డి 1-కి రూ 1.0-0
Shyam & Co, t, Bander st, Madras. పి.యం కంపెనీ, రిబందరు వీధి, మదరాసు

బహుమానము
వైద్యవిద్య
ఆయురారోగ్యైశ్వర్యములకు మార్గదర్శి
అన్ని భాషలలో దొరుకును.
రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ,
(8198) 27, శివాజీనగర్, మదరాసు.
తొట్టిస్నానము చేయు తొట్లు
సుప్రసిద్ధ (కుహిని) వైద్యశాస్త్రజ్ఞులయిన పి. యస్.
రావుగారివల్ల కనిపెట్ట బడిమంచి ధేవుచెక్కలో చేయ
బడి స్నానమునకు మిక్కిలి సుఖముగాయందును.
80 గాలములీరు పట్టును. వలయువారు ఆర్డరు
లో రు 1-0-0 అద్వాన్సు పంపుతూ పోస్టాఫీసు
రయలుద్దేవును వివరముగా వ్రాయవలెను. తొట్టి 1 కి ఖరీదు
రు 5-0-0 లు మాత్రమే పి. పి. రయలు ఖర్చులువేరే.
స్వదేశి స్టోర్సు, 82 వైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు
(3081) **“కత్తికట్టలు”**
పెద్దకత్తి గల్లి గజము పొడుగు గలవి. సొగసునవి.
1-కి రూ 4-8-0.
దజను కొనువారికి 1టి ఉచితము. పోస్టేజీఖర్చునకే.
వలయువారు ఆర్డరులో కకరూపాయి
అదాన్సు పంపవలెను. బి. వెంకటేశ్వర్లు అందు కొ
రట్టున్న అండ్ లాక్ చేకర్పు etc.
వెదాపురం, (గోదావరిజిల్లా)
కె.డి.గ్రాఫిక్ ఆఫ్ సెట్టింగ్ ఇండ్స్ వైద్యపురం.

(3079) ಬೆಂಗಳೂರು.

సమకాలికాభిప్రాయములు.

జేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు
ప్రభుత్వమువారు ఆంధ్రరాష్ట్రము కార్యములను సమకాలికాభిప్రాయములు.

వేల్పూరు.

(స్వీయవిశేషము)

చెరసాల యనుభవములు.

1 తేదీని మా పునఃపరిశీలన ౨౦౩౬గిరి వాస్తవ్యులను
వేల్పూరు చెరసాలయందు ౨౪౩ క్షేత్రములందు చెరువులను విడిచి

విదేశవార్తలు

మాంటాగూగారి యువన్యాసము

కామన్సు సభయందు చర్చ

చాంబర్లనుగారి సమక్షము

మాన్య 18 :— మాంటాగూగారి యువన్యాసమునకు
ఏమైన ప్రత్యుత్తర మీయదలచినా యిది కామన్సు సభయందు

భారతప్రభుత్వమునుండి ప్రథమ తంత్రీవార్త భారత
కార్యాలయమునకు మాన్య 1 వ తేదీ యందమున జేరెను. ఆ

సభయందు సంచలనము

కలనలు వెడ్జివుడ్డు గారిని నుడివరి :— భారతప్రభుత్వ
ప్రకటనను బహిరంగమునకు ఇతరులతో నాలోచింపకుండ

మ్యునిసిపాలిటీ

జూ మ్యునిసిపాలిటీవారు గాంధీమహాత్ముడియొక్క
వచ్చినప్పుడు వారికి సన్మానపత్ర మర్పించుటకై 50 రూపాయల

సభయందు దేవులగుడు, ఒక మర్రి మరెయ్యి మర్రికి వ్రాసి
న ప్రత్యేకతెలుగు గురించి వచించి దానిని బహిరంగమునకు తల

క. వెడ్జివుడ్డు :— ఈవిషయములను మర్రివనమువారి
యెదుటకు తీసికొని రారాదనియు విశేషములకు సంబంధము

చాంబర్లను :— నేనామెలను జూడలేదు. అంతయుగల
జో తెలుపజాలను.

వెడ్జివుడ్డు :— మాంటాగూగారి కెట్టిపరిస్థితులందు ఎట్టి
ఆశయములతోను ప్రకటనను బహిరంగమునకు తీసికొని రారాదనియు

పార్లమెంటునందు చర్చ
మాంటాగూగారి రాజీనామా యందలిమును శర్మించు
టకుగాను సభాకార్యక్రమము నాపకతనిని టి. పి. ఓక్స్లెరు

సర్. జానురీసు గారు

విచారకనము మాంటాగూమర్రి రాజీనామానందు
భారత సమాన్యదీములు, బ్రిటిషువారికి దయయెడల సామర్యము

మాంటాగూగారి రాజీనామాను, భారతప్రభుత్వము
చాచిమాననల యన్తరా నక్షత్రలకును నెట్టిసంబంధమును లేదను

మాంటాగూగారు.

మాంటాగూగారు కేంద్రమునందు లండనుకు వచ్చి. వారి
విదర్శించి ప్రస్తుతము చాల కాలము విక్రాంతి పుచ్చుకొనకు

చిత్ర కాభిప్రాయములు

మాంటాగూగారి యువన్యాసముపై లండను “టైముస్”
దెయిలీ మెయిలుపత్రిక వట్టు వ్రాయుచున్నది. మాంటాగూ

ప్రస్తుత కొయికిమనుష్యమునా నలంబించుచు వీరల
జుట్ట విధానములను మాంటాగూగారి తిరువార వచ్చు నున్నది

దెయిలీ టెలిగ్రాఫు :— మాంటాగూగారు తమ విధానము
భారతజేతమున సాగింపబడునని తెలిపిరి. కాని ఇది భారత

క్రొత్తవిధానము “దెయిలీమెయిలు” :— భారత కార్యాలయమువారు
భారతజేతమును క్రొత్త విధాన మనలించుట రని వినుచున్నాము

నిర్బంధవిధాన విజ్ఞాపనము

గాంధీ మహాత్ముని ఆరెస్టు.

ఇండియను సోషల్ రిఫార్మరు (బొంబాయి) పత్రికాధిపతి నటరాజనుగారు మహాత్మునకు వ్రాసిన లేఖ నటరాజనుగారు కాంగ్రెసు సభయందు చేరుట

భిల్లులకలవరము - వారినాయకుని పలాయము - పోలీసులు తరుముట

కుమారానందస్వామి ఆరెస్టు - వివరములు

కేరళరాష్ట్రము - కాంగ్రెసు నాయకులకు నిరోధము

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

(0)

జరంపురము నాయకులను వదలుట - కారాగృహమున సదుపాయములు లేకుండుట

25 మంది 14 వ తేదీ యదయమునుండి భోజనము మానివేయుట

మంగళగిరి నరసింహస్వామి తీర్థము - వలంటీరులను పోలీసు సబ్బయినప్పైర్లు చాలబాధించుట
వారాజ్ఞోల్లంఘన మొనరింపక వెడలిపోవుట

అనంతపురము - మహాత్ముని ఆరెస్టు సభ - విదేశనామరూపము - మేజిస్ట్రేటు వుత్తరవు

ఆంధ్రరాష్ట్రము కాంగ్రెసు సంఘసభ - బెజవాడలో 24 వ తేదీ శుక్రవారమునాడు జరుగును

దేశభక్తుని కేసు విచారణ 18 వ తేదీని గుంటూరులో జరుగును

గంజాం

జరంపురం నాయకులను వదలుట

చెరసాలలోని అనుభవము-భోజనము మానివేయుట

వ్యాయపతి వారాజునిమూర్తి, మల్లాది కృష్ణమూర్తి కామలింగం, బాధిష్టం గిరి, రామకృష్ణరావు, రామమూర్తికాశ్వాన 14 వ తేదీని జరంపురం చెరసాలనుండి వదలివేసిరి. వారిని పోలీసులు రెసింపుతో తీసికొనివెళ్లిరి.

చెరసాలలో ఆదరణ

చెరసాలలోనున్న అసహాయవాదులను భూతదయతో న సానుభూతితోను చూచుటలేదు. కఠినము చేయబడినవారికి సేద్యములును నిచ్చెదరు. నీలమండల ఇనుపకడియము వేసె జరు. వేరే వంటచేసికొనుటకు అనుమతించెదరుగాని జయిలు నిబంధనలప్రకారము వారిచ్చెడు ప్రాప్త, చింతపండు, కూరలు, నూనె భోజనముగా చాలకుండనుండును. నెయ్యి, మజ్జిగ మిరప కాయలు మున్నగువానిని యియ్య నేయియ్యరు. ఉప్పునైనా వాడుకొంచెము హెచ్చుగా ఇండ్ల ని పలుసాగులు నూప ర్చెంటు నడిగితిమి. అటులిచ్చుటకు తన కధికారములేదని అతిదు ప్రతిఠిడవను ఖండితముగా చెప్పవ నేయుండెను. ఇంక ను ఇతరయుభ్యందు లనేకములు కలుగుచుండును. అసహాయవాదులు వాని కన్నిటికిని సంసిద్ధులుగా నుండవలెను. పెద్ద వంటకాల లోనే ఒకమూల అసహాయవాదులుగూడ వండుకొనవలెనని 10 గోబులక్రితము నూపర్చెంటు ఆజ్ఞాపించెను. అందులకు మేము పూర్తిగా నిరాకరించితిమి. నూపర్చెంటుగూడ పట్టిన పట్టు విడువకుండెను. అటులేన మేము భోజనము మానివేసెద మని తెలిపితిమి. అంతట వేతెయికగది నరదు మాకు వంటకు ఇచ్చెను. ఆహారపదార్థములు చాలకపోవుటవలనను నేయి మజ్జిగలు అనంత తక్కువవుటవలనను 14 వ తేదీని వదలబడిన వారు 6 గురుడు ఇంకను చెరసాలలో నున్న రిమాజిరావు శాయను నీరసించిపోయిరి. వారాయజుమూర్తిగారు 10 పానులు హుచ్చుకాపు, రిమాజిరావుగారు చెరి 7 పానులు, గిరి, కృష్ణ మూర్తిగారు చెరి 5 పానులు, రామమూర్తి, రామలింగంగారు నేరి 4 పానులు తగ్గిపోయిరి. చెరసాలలోనున్న యితర అస హాయవాదులుగూడ తగ్గిపోయిరి. అందువలన మొత్తము 81 మందిగారు 24 గురు 11 వ తేదీ శనివారమునాడు ఖండిత ముగ మరియొక లేఖను నూపర్చెంటుకు వ్రాసిరి. ఉప్పు, చింత పండు, కూరలు, నూనె వీని నిదివరకెచ్చు మొత్తమునకు రెట్టిం పుగా నియ్యవలెను. నెయ్యి మిరప కాయలు మజ్జిగ కూడ నియ్యవలెను. కూడబడిని మానివేసి చెరి 5 రొమ్ములు

నియ్యము హెచ్చుగా నీయవలెను. వారమున కొకసారి తల అంటుకొనుటకు కుంకుడుకాయలను, విస్తరాకులనుగాని పింగాని పల్లెములనుగాని అన్నము తినుటకును, ప్రతిదిన మొక్కపూట కొందినప్పుడు బదులు పెసరపప్పును, 10 మంది కొక దీపమును ఇయ్యవలెను. తేకివో మేము భోజనము మానివేసెదమని వారు వ్రాసిరి. ఆనాడు సాయంకాలమే నూపర్చెంటు వచ్చి అడిగినవాని నీయ వీలు తేను. మీ రిట్లు చేసిన మిమ్ములను దూరదూరముగ వేరు వేరు చెరసాలకు పంపెద నని బెదిరించెను. గాని వారు చలించక ఆ రాత్రి భోజనము మానివేసిరి. మరునాడుయమున 9 గంటలకు నూపర్చెంటు మరలవచ్చి మొదటి ఏడుగురికిమాత్రమే (వారు నీసించిపోయిరి గాన) ఉప్పు చింతపండు, కూరలు హెచ్చుగా నిచ్చెదననియు మిరపకాయలు మజ్జిగ కూడ ఇచ్చెదననియు చెప్పెను. అంకు లకు వారంగీకరింపలేదు. పిమ్మట నరదండకా నిచ్చెనుగాని యినప్పైర్లు జరలకు ౫ ట్టిగా సిఫార్సు చేయుచు అనుమతి నియ్యగోరుచు వ్రాసితిని చెప్పెను. నూపర్చెంటు సానుభూతి గలవాడైనవో చాల సదుపాయములను చేయ నరకాళము కలదా. అసహాయవాదులందరును జయిలు నిబంధనలను సరిగా ననుస రించుచు చాల బాగుగా ప్రవర్తించుచున్నారు. వైద్యుడు ఇచ్చిన నీగాని అవసరముగా ఆహారపదార్థముల నీయగూడదనియిత ణ్నెక్కరు జనరలు నూపర్చెంటుకు వ్రాసెనని తెలియుచున్నది. 14 వ తేదీని చెరసాలలోనున్న అసహాయవాదులు భోజనము మానివేయుట జరుగగలదు.

25 గురు భోజనము మానివేయుట

14 వ తేదీ ఉదయమునుండి జరంపురం జయిలులో నున్న అసహాయవాదులలో 25 గురు భోజనము మానివేసిరి.

గుంటూరు మండలము

మంగళగిరి నరసింహస్వామి తీర్థము

మంగళగిరిలో జరిగిన రథోత్సవమునందు సంఘసేవ చేయుటకు 50 మంది వలంటీరులు 12 వ తేదీ ఆదివారము నాడు రాత్రికి మంగళగిరి చేరిరి. ఏలూరు వలంటీరులకు 8 గు రును పశ్చిమగోవానికి వుండలంటీరు నేననియగు యిదూరి సత్య శా రా య ఇ రా వు గా, రు ను మా మి డి జేవేం ద్రుడుగారును కలసి మంగళగిరి వచ్చిరి. వారందరును ఆరుగుల మీద నిద్రపోవుచుండగా పోలీసు సబ్బయినప్పైర్లు తంజిరాల సర్పంచాయణగారు 20 మంది రిజర్వుపోలీసులతో ఆచటికి వచ్చి వలంటీరుల 1 నందిని పోలీసుప్రేక్షకుకు తీసికొనిపో యెను. అతడు వలంటీరులను మహాత్ముని ఆనరాని మాటలాడి

మాపించెను. ఆ వలంటీరులను 10 మందిని వరుసగా నిలువబెట్టి వారి చిన్నములను, టోపీలను, సంఘలను, కర్రలను తీసి కొనిరి. ఇటు యినప్పైర్లు ఆజ్ఞప్రకారము 720 సంబరు కని వ్రేలు వలంటీరునేనాని దవడమిడకొట్టెను. 151 క్రి. ప్రా. ప్రకారము వలంటీరులను చెరసాలలో రిమాండులోనుంచి 18 వ తేదీ సోమవారము మధ్యాహ్నము డిప్టీ మేజిస్ట్రేటు నాబీబుల్లా గారియొద్దకు తీసికొనిపోయిరి. మంగళ గిరి లో ను మం గళగిరికి ఒక మైలులోపలకు వలం టీ రు లు ం డి గూ డ్ కని యిదిటకే యుత్తరవు చేయుటదే ఆ సంకతి మీకు తెలి యదా అని మేజిస్ట్రేటు వలంటీరుల నడిగెను. మేము అర్ధరాత్రి వేళ వచ్చితిమి. వెంటనే మమ్ము ఆరెస్టుచేసిరి. మా కాటజ్ఞ సం గతిని సబ్బయినప్పైర్లు చెప్పలేదని వలంటీరు లనిరి. మీ రా యాజ్ఞ ననుసరింతురా అని మేజిస్ట్రేటు మరల నడిగెను. అట్టి ఆజ్ఞ యిదివరకే యియ్యబడినవో మేము వాని నుల్లంఘింపము. వీలకన ఆజ్ఞోల్లంఘనము కూడదని కాంగ్రెసు సంఘమువా కాజ్ఞాపించితి అని మామిడి దేవేండుడుగాడ చెప్పగా వారిని వదలివేయుటకు మేజిస్ట్రేటు అనుమతించెను. వారిని పోలీసు వారు తాదేవల్లిగరకు సాగవలసిరి.

అనంతపురము

మహాత్ముని ఆరెస్టు

సభ-విదేశనామరూపము

మహాత్ముని ఆరెస్టువార్త తెలియగా తొండకత్తియెను కలుగలేదు. 18 వ తేదీ సాయంకాలము కొందరు సభ చేసిరి. విదేశబట్టలను విస్తారముగా పోగుచేసి దహనముచేసిరి. ఆసభను చేసిన ఎస్. కాశీరావుగారి సభ కాగానే 144 క్రింద నోటీసు యియ్యబడెను. వలంటీరులు నలుగురికంటె హెచ్చుగా వీధు లలో కూడగూడెను. ఊరేగింపులు, హుటాని, బోధింపకూడ కని సబ్బయినప్పైరు దండారా వేయించెను.

కేరళరాష్ట్రము

మాపలాలుండు బిల్లులు

అసహాయవాదులకు నిరోధము

కేరళరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సభ్యులగు కే. పి. కేశవదాస ను, యం. గోపాలమినను, పి. మొయిదీనుకొయా, పి. అయ్య తను, కరూరు ఎంబుద్రీపాడుగార్లు కల్లికోట మూన్సిసిపాలిటీ సరిహద్దులోనికి తప్పు మరి ఏగ్రామమునకుగూడ పోగూడదని కల్లికోట జిల్లామేజిస్ట్రేటు ప్రకటించెను.

వంగరాష్ట్రము

మహాత్ముని ఆరెస్టు

కాంగ్రెసు భిలాఫతు సంఘముల ప్రకటనము

గాంధీమహాత్ముని రాజకీయరంగమునుండియు ప్రధాన నాణకత్వమునుండియు తొలగించుటవలన మనము స్వీగుటి కృతోత్సాహులమై బాజ్ఞోతీలోను ఢిల్లీలోను నిల్లంఘనడిన విధానమును సమగ్రముగ తెరవేర్చకలెనని వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు భిలాఫతు సంఘములవారు ప్రకటించిరి.

సర్వెంటుపుత్రికపై మాననవృత్తు కేసు

14 వ తేదీని కిడ్డు (పోలీసుడిప్రీమిషనరు - కలకత్తా) గారు సర్వెంటు పుత్రికపై తెచ్చిన మానవృత్తు కేసు విచారణ మరల జరిగినది. సభను చెదరగొట్టుటలో కిడ్డుగారు పోయినది వాని అను వాడెను కొట్టిని సర్వెంటుపుత్రిక వ్రాసిన వార్త పై నీకేసు తేబడెను. కిడ్డుగారి కండువలన గౌరవభంగము కలిగిన దని ముగ్గురు యిండియనులు సాక్ష్యమిచ్చిరి. తిరిగి 20 వ తేదీని విచారణ జరుగును. 500 వ సెక్షను క్రింద నేరారోపణ చేయుటదేను.

సంయుక్త రాష్ట్రములు

కరుణానందస్వామి ఆరెస్టు

అశ్వీరులో 11 వ తేదీ యదయమున ఆగ్రానుండివచ్చిన వారంటు ప్రకారము 124 ఏ, 138 క్షే. సులక్రింద భారత కాం గ్రెసు స్థాయిసంఘసభ్యు డగు కరుణానందస్వామిని ఆరెస్టు చేసి ఆగ్రాకు తీసికొని వెళ్లిరి.

ఒక వలంటీరు జ్వారన్యమును బోధించుట

సుల్నూలో నొక వలంటీరు దేర్భ్యములను హత్యలను చేయుటకు ప్రయత్న బోధించెనని అతనిని రీవా సంస్థానము పోలీసువారు ఆరెస్టుచేసిరి.

విదేశములలో ప్రచారము

మో. కె. గాంధీ

(యంగు ఇండియా)

వర్మింగు కమిటీవారు విదేశములలో ప్రచారము గావించుటకు వెల్లివిధమును గూర్చి చాల యపోహలు ప్రబలింతుల నాకు తెలియుచున్నది. వర్మింగుకమిటీవారు గావించిన నివేదికను ప్రచురించక పోవుట నాకు తప్పక గానించుచున్నది. దానిని క్రింద వెల్లుచున్నాను.

బాస్టోన్ 22 ఫిబ్రవరి 1922

ఫిల్లీ, భారత జాతీయోప సంఘ కార్య సంఘాధ్యక్షులకు:—

ఆయా:

కడవిక జనవరి 31 వ తేదీని సూరతులో జరిగిన వర్మింగు కమిటీ సభలో నిర్ణీతి తీర్మాన ముదాహరింపబడెను.

“వర్మింగు కమిటీవారు విదేశములలో భారత రాజకీయస్థితిని గూర్చి నిజమైన వార్తలను ప్రచురించుట యవసరమని విశ్వసించుచు, వర్మింగు సెక్రిటరీగాలితో జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను గాంధీమహాత్మునికంజీ, యీ విషయమై యేమేమి జేయవలయునో ఒకపద్ధతిని త్వరలో నిర్ణయించి వర్మింగు కమిటీవారు వచ్చేసమావేశములో దీనినిగూర్చి విచారించుటకువీలగు నటుల జేసెదరని కోరుచున్నాను.”

తీర్మానమునను, కార్యదర్శి పంజీన కాగితములను చూచుక ఆలోచించి యీ క్రింది విధముగ నేను నిశ్చయించు న్నాను:—

ఇప్పుడున్న స్థితిలో యేవిదేశములలో గాని భారతదేశ రాజకీయస్థితిగూర్చి నిజమైన వార్తలవెల్లు యేజెన్సీని స్థాపించుట వాంఛనీయము గాకుండుటయగాక, చాల ప్రమాదకరమనికూడ నాయభిప్రాయము. అందులకు కారణము లేననగా:—

(1) ఇందువలన ప్రప్రథమమున ప్రజలదృష్టి వేరొకదాని వైకి బోవును. ప్రజలు తమ బలమునై నాధారపడియుండుటకు మార్గము, విదేశములలో తామచేయుపనుల ఫలితములగూర్చియు, అందువలన జాతీయోద్యమమునకు గల్గు బలమును గూర్చియు యాలోచించుకొనుచుండుదురు. ఇందువలన ప్రపంచములో నితరుల సహాయ మక్కర లేదనుట తేదు. కాని అసహాయమును బొందుటకు, మనము చేయు కార్యములన్నియు సరిగ నుండు నటుల చూచుకొనుచు, గత్యము కానియంతట నదియే వ్యాపించునని నమ్మి దానిబలమునై నాధారపడి యుండవలయును.

(2) ఒక ప్రత్యేక కార్యమునకు యేజెన్సీని స్థాపించినపుడు, స్వతంత్రోత్సాహము కొంతవఱకు తగ్గును. ఆ యేజెన్సీవారు ప్రచురించు వార్తలు, అందుకు సంబంధించిన వారి వద్దనుండి వచ్చినవి, కాని విజయము తగ్గించెదరు.

(3) ఆ యేజెన్సీలవై కాంగ్రెసు ఎట్టి అధికారమును చలాయించజాలదు. అందువలన ఈ సంఘమునుగూర్చి తప్పు సంగతులును తప్పు ఉద్దేశములును అధికారత్యాగ ప్రచురించు సంపాదము గూడ గలదు.

(4) ప్రస్తుత సమయములో విదేశములలోనికి వెళ్లి భారత వార్తల ప్రచురించుటకు నొక ముఖ్యపురుషుని యిండియా నుండి పంపించుటకు సాధ్యము గాదు. అట్టి వాడు ఇక్కడ వని చేయుటకే చాల తక్కువగున్నాడు.

కావున కాంగ్రెసు బులెటినును స్థాపించి ప్రచురించుట యుక్తమని నా యభిప్రాయము. అవసరమైనచో అందులకు ప్రత్యేకముగ నొక సంపాదకుని నియమింపవచ్చును. ఈ కాంగ్రెసు బులెటినును క్రమముగ ప్రపంచములోని ముఖ్యములగు వార్తాప్రకటన సంఘము లన్నిటికిని పంపుకొనియుండు జేయవలయును. భారతసమస్యలు తెలిసికొన నాసక్తిగల వార్తాప్రకటనలోను వార్తాసంఘములను, ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల జరుపవలయునని సంపాదకులకు వెలుపవలయును.

ఫిల్లీల విస్తవము

మోతీలాలు గాంధీ అనునతడు పోలిపోవుట

ఉదయపూటలో ఫిల్లీల తొందరలు తగ్గుచున్నవి. కోల్కత్తాలో ఫిల్లీల అల్లగులు హెచ్చుగా నున్నవని తెలియుచున్నది. మేవారు ఫిల్లీలలో కలిసికొనినవిమర్శకు మోతీలాలు యిద్దరూ వంకకు సోపాపయెను. అతడు 40 సంజీ ఫిల్లీలలో యిద్దరూ కుత్తరముననున్న పోలీసావంకకు పోవుచుండెను. పోలీసువారు వెంట తగముచుండిరి. పోలీసాకు 10 మైళ్లలోనున్న కోల్కా (మేవారులో నున్నది) లో ఫిల్లీలు అల్లగుల వారంభించిరి. అచటి పోలీసుదళమును బలపరచిరని యువ్యోగము 14 వ తేదీని ఫిల్లీలో ప్రకటించిరి.

కాంగ్రెసుకార్యము బాగుగ జరిగి, కాంగ్రెసు విధానావలంబులకు శ్రీపురుషులబాధల ననుభవించునపుడు, ప్రత్యేకప్రయత్నములేకుండ ప్రచురణము ఎక్కువగ జరుగును. నేను దక్షిణాఫ్రికాలోను యచ్చటను వార్తాప్రకటన ప్రచురించుటయందు గర్హిత యనుభవముచేత నా దృఢాభిప్రాయమును కై న్ను గొనితిని. యంగు ఇండియా పత్రికను నడుపునందర్బమున ప్రపంచములో నన్నిభాగములనుండి వచ్చు లేఖలను బట్టి చూడ నిప్పుడు భారత వ్యవహారముల తెలిసికొనుటకు ప్రపంచమంతటను మంచి యుత్సాహము న్నుటుల గానించుచున్నది. దీనిని బట్టి చూడ మనక వ్యయంలెక్కువైన కొలదియు మన దేశమునందుత్సాహ మతిశయించునటుల చేయుచున్నది. కావున కాంగ్రెసు కార్యము మరింత పరిశుద్ధముగ జేసి, బాగుగ నిర్వహించు గావించి త్యాగభావ వత్తయింప జేయుటయే, రాజకీయ పరిస్థితులగూర్చి సరియైన వార్తల వెల్లుటకు సర్వోత్తమమార్గము. అందువలన భారత వార్తలను తెలిసికొన గుత్తూవాల మతిశయించుటయేగాక, పరిస్థితుల సత్యమును, వాని ఆంతర్యమును తెలిసికొనుటకు ప్రజల మరంత ఆసక్తితో నుండురు.

ఇట్లు,

మీ విశ్లేషముడు,

(సం.) మో. కె. గాంధీ.

నానందకు వచ్చిన కాకతములన్నియు, పరికించినవెనుక ఇరుపక్షముల సమాధానములు విశవసెనుకగూడ విశేషియలగు మనవార్తలు ప్రకటించు ఏజెన్సీలు మనకవసరమలేదని నేను నమ్ముచున్నాను. ప్రపంచమంతయును మనకు కావలెనుగాని విదేశములలో వృత్తాంతముల ప్రకటించినంతమాత్రమున నిది అభింపదు. మనవృత్తాంతములు కొరవారకిమాత్రము తెలియజేయగలము. ఏదేశ మేదయిన నొకదేశమును గూర్చిగాని యొక్క యొద్యమమునుగూర్చిగాని తెలిసికొనుటకుమనుష్యులను నిజమించుకొనకున్నచో ఆదేశమున కాయోద్యమ ముండు అభిలాష లేదని నాతలంపు. 15 మాసములనుండి మనకు లభించు ను లో ఏ జెన్సీ లేదు. కాని ఆ 15 మాసముల పూర్వముకంటె నిప్పుడు కలిగిన నష్టమేమి యులేదు. ఒకవిధముగ బాగుపడియే యున్నాము. ఏలన ఇండియాలో మంజిషని చేసియున్నాము. ఇండియాగూర్చి యభిలాష గలవారప్రపంచములో నప్పటికంటె నేడధిక లున్నారు. కావున నట్టివారికి నిజమయిన వృత్తాంతములు తెలియజేయుట మన విధియయియున్నది. కాని యంతకంటె దూరము పోకుడదు. ఇటలీ ప్రజలకు భారతీయోద్యమము వినుటయందభిలాష గలిగి యున్నదనియు అందువలన ఇటలీ వార్తాప్రకటన ప్రజలకు భారతీయ వృత్తాంతములు తెలియజేయు పనిలో నున్నవనియు నొక ఇటలీ పత్రికా సంపాదకుడు నాకు వ్రాసెను. నిజమైన యోద్యమమనగానిదియేనని నాయుద్దేశము. కాని యీ వ్రాసెనాచో యిటలీలో మనవిజుటు నేర్పాటు చేయుచో వ్యవహారము బాగుచేయ జాలము సరికాక! అతిమారము పోయిన వార మగుదుము. కావున మనస్వబలమునై నాధారపడినచో మనకు తేజము. కాని చేతనయినంత వ్యాపింప నిర్లక్ష్యము.

ఇంతియగాక అసహాయోద్యమము స్వయంసహాయ సంఘాతము. మనకు బలమంతగలచో యంతమాత్రమే పోగలమని యోద్యమోద్దేశము. ప్రపంచమంతయు నాదాదించినంత మాత్రమున మనము గెలవ జాలము. మనము చెప్పుట యోషి జలంబవలెను. మనము బలహీనమృదయులము కానిచో యోద్యమమేవరంత తీర్చిన చావదు. కావున మనము నిశ్చయ ముడగూడదు. కాంగ్రెసుపత్రము ప్రకటించుటకు గావలసిన యాదేశములనుగూడ అవసర కార్యములనుండి తొలగించుట కావలయులేదు. అయితే ప్రతివారము జరుగుచున్న కాంగ్రెసు కార్యముల పట్టిక మనకు లేదుగాన కాంగ్రెసు పత్రమువలన యిండియాలో ప్రచారములకును యితరదేశములలోని స్నేహితులకునుగూడ యుపయోగకర ముండగలదు.

పరివెంటనే ప్రారంభము కావలెనను యాదుర్భాగో కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు కాంగ్రెసుపత్రవిషయము నాచేతులలో తైట్టివారు. మొదటిపత్రము వచ్చేవారము ప్రకటించి ప్రతివారము ప్రచురించుచుండును. పత్రము యంగు ఇండియా చదువరుల కంపలమును. కాకతము, అచ్చులకుగాను 50 పోవు కొద్దిఖర్చు సమూలు చేయబడును. యంగు ఇండియాకు 25000 కు వైగా చందాదారులున్నారు. ప్రపంచములోని వివిధభాగముల కాపత్రిక పోవును. ఇటులు పత్రికలుగూడ చాల యున్నవి. పత్రము ఖరీదు వెనుక తెలియజేయబడును. ఈ పత్రము ప్రకటించు ఖర్చుభారము కాంగ్రెసుకు లేకుండుటకు

మహాత్ముని విచారణ

చాలవినగువృత్తించుట

అనుభవములేని మేజిస్ట్రేటు

విచారణ మిక్కిలి వినుగు పుట్టించును. మహాత్మునిను బాంకరుగారును ఓర్వీలవై మాన్యుండిరి. తరుచుగా మేజిస్ట్రేటును, ప్రభుత్వవ్యాయవాదియును కడుహీనస్వరమున మాటలాడుచు వచ్చిరి. అవి యితరులకు వినబడుటయేకవచ్చెను.

మహాత్మునిను బాంకరుగారును చాలసేవీరినకును పత్రికలను చదువుచుండిరి.

స్వేషము మేజిస్ట్రేటు ప్రానుగారి కనుభవ మేమియును న్నుటగపడదు. అతడు తరుచుగ ప్రభుత్వవ్యాయవాదితో నాలోచించుచునే యుండెను.

చాలమంది పోతులు విచారణను చూడవచ్చిరి. కొల్లు భవనము ప్రేక్షకులతో నిండిపోయినది. అనామదాబాదు అసిస్టెంట్ డిప్యూటీ సామంతులును, సబ్ కలెక్టర్ ఆశ్రమవాసులును, వచ్చి యుండిరి. చాలానా మాజరతు మోహిని సరోజినీదేవిగారు ఆ జైలునుండి వచ్చిరి. కాని వారు వచ్చుసరికి విచారణ చాలవరకు ముగిసినది.

విచారణ ముగిసినపిమ్మట ట్రేయినవచ్చువరకును మహాత్మునిను బాంకరుగారు నచటనుండవలసినవచ్చినది. వాడు ప్రేక్షకులతో ముచ్చటించుకొని. మీరు యంగుయిండియా నవలేవను పత్రికలను నిర్వహింపవలెను. నేడు విచారణ చేసినమేజిస్ట్రేటుకు అనుభవము బాత్తుగా లేకున్నను, తాను మేజిస్ట్రేటును కబోపి నోబో తనవిధిని తాను నెరవేర్చవలెనను నాభిప్రాయముతో నతడు ప్రభుత్వవ్యాయవాది సహాయముతో తనవిధిని నెరవేర్చినట్లే మీరుగూడ నా పత్రికలను నిర్వహింపవలెనని మహాత్ముడు చలోక్తిగా నుడివెను.

మహాత్ముని ఆరెన్సుచేసినను వార్తను ప్రజలతి ధైర్యముతో నాలించిరి. వారి కంతమును పోలీసువారు కూడ ప్రశంసించిరి. పోలీసువారు చక్కని ఏర్పాటులనుచేసిరి. పోలీసు నూపర్నంటుచూపిన విషయము ప్రత్యేకప్రశంసార్హము. (బాంబే కానికలు)

స్వ రాజ్య నిన్నటికొజున తేము ప్రకటించిన “మహాత్ముని సం దేశము” అనువార్త స్వరాజ్యపత్రికా కార్యాలయము నుండి మాకు పంపబడెనని నిన్నటిపత్రికలో పోకబాటున వ్రాయుచు చితిమి. (ఆంధ్ర పత్రిక సం)

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభ 24 వ తేదీని బెజవాడలో జరుగును.

19 వ తేదీని జరుగదు.

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభ యిదివరకు తెలిపిన ప్రకారము 19 వ తేదీన జరుగదు. ఈ నెల 24 వ తేదీ శుక్రవారమునాడు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు బెజవాడపుర మందీరమున జరుగును.

దేశభక్తుని కేసు

విచారణ 18 వ తేదీని జరుగును.

దేశభక్త కొండా వేంకటప్పయ్యగారి కేసువిచారణ గుంటూరులో యీ నెల 18 వ తేదీని జరుగును

గానీపద్ధతి యవలంబించితిని యంగుఇండియాలో నాయొక్కయు, అనుచరులయొక్కయు కభిప్రాయము లుండును, గాని యీ కాంగ్రెసు పత్రములో వ్యక్తియభిప్రాయము తేమియు నుండవు. దానిలో కాంగ్రెసుకార్యములన్నియు నెక్కింపబడును కాంగ్రెసుకు సుముఖముగను విముఖముగనూడనుండు పత్రికాభిప్రాయములు ప్రోదీకరింపబడును. భిలాఫతు భాగముండును. దానిలో భిలాఫతు కార్యములు వ్రాయబడును. కాంగ్రెసు భిలాఫతు ప్రచారకులందరు సహాయము చేసినగాని యిట్టిపత్రము నెక్కాలదు. కావున యభిలాషయున్న నాశందరు యభిప్రాయములను వృత్తాంతములను కాంగ్రెసు బులెటిన్ 0/0 యంగుఇండియాకు పంపవలెను. విలేఖరు లిట్లు వ్రాసినచో యంగుయిండియా నొకరీతిగాబులు చదువు శ్రమతప్పదు. ప్రారంభముకుగాను రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములు రాష్ట్రీయ పోలీసులో నెంతమంది సభ్యులున్నదియు గ్రామజిల్లాసంఘము లెన్ని యున్నదియు, జాతీయపాఠశాల లెన్ని యున్నదియు, వానిలో 6 మాసములనుండి యంతమంది యభ్యసించుచున్నదియు, పంచాయతుల సంఖ్య, అసహాయోద్యమమును గూర్చిన యితరవృత్తాంతములును తెలియ జేయవలెను.

మద్రాసు శాసనసభా కార్యక్రమము, చట్ర
గమంపట వింతగాను. ప్రభుత్వమువారు విధింప
దలచిన క్రొత్తపన్నులను, విధించి తీరెదరు. ఇందుకు
వెనుకకు తగ్గరు. అందుచే, కోర్టుఫీజుబిల్లు, స్టాంపుల
బిల్లులపై జరిగెడి చర్చకాలహరణము తప్ప వేరు
లాభము గలిగింపజాలదు. కోర్టుఫీజులను శాశ్వత
ముగ హెచ్చించుటకు మారుగ, తాత్కాలికముగ
హెచ్చింపవలెననియు, ఇందుల కవసరము త్వరలో
తీరిపోవననియు, సవరణ ప్రతిపాదించబడెను గాని,
అది యోశిపోయెను. ఇటులనే స్టాంపు బిల్లును
కొంతకాలమువరకు మూత్రమే నిర్మింపవలెనని
నిశ్చయింపవలెననియు నోడిపోయెను.
ఇక కోర్టుఫీజులను, స్టాంపుఫీజులను తగ్గింపవలెనని
తెచ్చిన సవరణలకు ప్రభుత్వ సభ్యులొక్కటే
జవాబునిచ్చిరి. దివిన్యాకొరకు ఈ బిల్లులను నిర్మిం
చుచున్నపుడు, దివిన్యా దగ్గిరెడి సవరణలను తీసి
కొనిచచ్చుటవలన లాభము యేమాత్రములేదని,
బోధించిరి. అందుచే, సవరణలు త్రోసివేయబడెను.
దెబ్బన కాదురముగ నున్నవారికి, ఇతరుల యిబ్బన
దాలు గోచరింపవు. సూతన భారమును తప్పించు
గానుటకు, మధ్యవర్తులద్వారా ఏ గ్రామమువా రా
గ్రామములో తమతమ తగాదాలను పరిష్కరించు
కొనుటయే మార్గము. సూతన నిర్మాణ కార్య
క్రమము పంచాయతులను నెలకొల్పవలయునని
జోధించుచున్నది. ఇవి నెలకొను నేని కోర్టులకు
బెట్టెడిదండుగ దొలగిపోవును. హెచ్చుగ నున్న
క్రొత్తఫీజులు, వ్యాజ్యములదండుగ లేకుండుటకు
కోప్పడవచ్చును. కోర్టుఫీజుల సందర్భమున జరిగిన
ఒక్కసూర్యును గమనింపవచ్చును. బ్యారిస్టరుల
కింతవరకును, చకాల్తనామాతో బనిలేకుండెడిది.
ఇప్పుడు ఆ మినహాయింపు దొలగిపోయినది.
వకీళ్ళవలె బ్యారిస్టరులకు సూతము చకాల్తనామా
స్టాంపు విధింపబడినది. గ్రామపాలకుల మంశపారం
వర్యపు హక్కుల బిల్లునుగూర్చి, సెలెక్టుకమిటీ
వారు ప్రచురించిన నివేదికను, నిన్నటి టనము ప్రచు
రించియుంటిమి. ఈబిల్లులో రెండవక్లాజువలన, కలె
క్టరు చేతులలో గ్రామాధికారుల ప్రాణములుండు
నని వెనుక సూచించి యుంటిమి. ఇప్పటి చట్టము,
రాజీయపు యిబ్బందుల కొరకు నిర్మించినటుల తెలు
పబడినను, రెండవక్లాజునందు అగ్ని మినహాయింపు

ఏదియునులేదు. సర్వాధికారము కలెక్టరు హస్త గతము చేయబడినది. కలెక్టరులు తమ యిష్టము వచ్చినవారిని డిస్మిస్ జేయగలరు. వారివంశ పారం పర్యపు హక్కులంతటితో తొలగిపోవును. ఇటుల నష్టపడెడి వారికి వ్యాజ్యమువై చెడి అధికారముండును. ఇట్టి అక్షేపణార్హమగు క్లాజును, సెలెక్టు కమిటీ వారు నిలిపివేయుచిరి. రాజకయ కారణము లకు మాత్రమే, ఇది నర్తించునని స్పష్టముగ నిరూపవలెనని సెలెక్టు కమిటీవారికి కొందరు తెలిపిరిగాని, వారందుల కంగీకరింపలేదు. ఇందువలన వ్యాజ్యము లధికమగునని సెలెక్టు కమిటీవారు సూచించిరి. డిస్మిస్ చేయబడిన వారి అవిభక్త కుటుంబలకు మాత్రమే, ఈ చట్టమును వర్తింప జేయవలయు నను సూచనను సయితము, సెలెక్టు కమిటీ వారు త్రోసిబుచ్చిరి. క్రొత్తచట్టము గ్రామాధికారుల వంశపారంపర్యపు హక్కును త్రోసిబుచ్చుననుట నిశ్చయము. ప్రస్తుత పరిపాలనా విధానము క్రింద ప్రజలిట్టి యిబ్బందుల నన్నిటిని శాంతిముతో భరింపక తప్పదు.

విదేశములలో ప్రచారము.

విదేశములలో ప్రచారము జరుగుటవలన, లాభముండదని, గాంధీమహాత్ముడు యందు ఇండియాపత్రికయందు స్పష్టపరిచెను. ప్రజలు తమ స్వబలముపై నాధారపడియుండెడి దినములలో పరుల సద్భావమును సంపాదించుటకు ధనముగాని కాలముగాని వినియోగింప నవసరము లేదు. ప్రజల సామర్థ్య ప్రకటనమే, ప్రపంచ దృష్టికర్తృత్వము. హిందూదేశము తన విషయమును పరుల కెరుకపరుచుటకు మారుగ, ఇతరులు హిందూదేశపు సంగతులను గ్రహించుటకు ఆతురము జూపుదురు. గాంధీమహాత్ముని యద్యమము ఆరింభమయినప్పటికీ, ఇంగ్లండులో ప్రచురింపబడెడి "ఇండియా"పత్రిక మానివేయబడినది. బ్రిటిషు కాంగ్రెసు కమిటీ తొలగింపబడినది. విదేశములకు హిందూదేశపు సంగతుల నెరుకపరుచుటకు, ప్రత్యేక ప్రయత్నములను నలుపుటలేదు. కాంగ్రెసు ప్రయత్నములన్నియు, ఈదేశముననే కేంద్రీకృతమయివి. ఇటులనునను, హిందూదేశమువంకకు ప్రపంచదృష్టి ఇప్పుడు మరలియున్నది. హిందూదేశపు సంగతులను కనుగొనుటకు ఇప్పుడు దీసికొనిన శ్రద్ధను విదేశముల వారిదివర కెన్నడును తీసికొని యుండలేదు. ప్రజలు జూపెడి కార్యదీక్షపైననే వారివిజయ నాధారపడి యుండును. పరుల సానుభూతియు, దాని ననుసరించియే నూపబడును. గాంధీమహాత్మునికి ప్రపంచమును నిన్ని భాగముల నుండియు చేరెడి అసంఖ్యాకములగు లేఖలబట్టి, ప్రపంచదృష్టిని హిందూదేశము విశేషముగా పరికల్పెనని ఆయన వ్రాసెను. ఇటలీలోనూ, ప్రజలు హిందూదేశపు విషయములగూర్చి శ్రద్ధవహించుచున్నారనియు, ఇటలీ పత్రికలు హైందవ సమస్యను గూర్చి ప్రజలకు బోధించుచున్నవనియు, ఇటలీ దేశపు పత్రికాసంపాదకు లొకరు గాంధీమహాత్మునికి వ్రాసియుండిరి. ఇట్టి సమయమున, వెచ్చింపదగిన ధనముచుంతను ఈ దేశమునందే వెచ్చించి, గమ్యస్థానము చేరువరకు కావించెడి ప్రయత్నముల నన్నిటిని ఈ దేశముననే కేంద్రీకరింపజేసి, భారతీయులు సఫల మనోరథులగుట భావ్యము. ఎవరి మోక్షము వారి హస్తములందే గలదని గ్రహించుచో, సంశయము లెల్ల వీనును.

శుభ చిహ్నము

ఇండియను సోషలు రిఫార్మరు పత్రికా సంపాదకులును, సంఘసంస్కార ప్రియులును, మిత

వాద కోటికి జెందినవారు వగు కే. నటరాజనుగారు, కాంగ్రెసునందు జేరినను శుభవార్తను ప్రకటించుటకు సంశయపడుచున్నది. కాంగ్రెసుహమునందున్న గాంధీమహాత్మునికి, నటరాజనుగారు వ్రాసిన లేఖను వేరొకచో ప్రచురించితిమి. కాంగ్రెసుసంఘము వారు విధించిన నిర్మాణ కార్యక్రమమును సఫల పరుచుటకు అన్ని పక్షములవారును చేతుల గలుపవచ్చును. నటరాజనుగారు ఇందుకు బూనెదరు. గాంధీమహాత్ముడు సూచించినట్లు, కాంగ్రెసుపక్షమువారి కార్యదీక్షయు, త్యాగశక్తియు, మితవాదులను సయితము ఆకర్షింపజేయవలెను. ప్రస్తుత సందర్భములందు, దేశ హితముగోరెడి మితవాదులకు కాంగ్రెసుపక్షమువారితో జేరుటతప్ప వేరొక విధముగ బనిచేయుటకు వీలులేదు. నటరాజనుగారివలెనే, ఇతర మితవాద నాయకులును, కాంగ్రెసునందు జేరి మాతృదేశోద్ధరణకు తమశక్తిని వినియోగించెదరుగాక!

అనుకోనని విషయము

జర్మనులనుండి లాగుకొనిన నష్టపరిహార ద్రవ్యమును, తమలో దాము పంచుకొనుటకు మిత్రమండలి సిద్ధముగ నుండిగ, ఆమెరికావారు తామిత్ర కాలమునుండియు ప్రాన్ను జర్మనీ సరిహద్దులందు నిలిపియుంచిన సైన్యమున కయిన వ్యయమును ముజరానియవలెనని, మిత్రమండలిని కోరిరి. ఆమెరికావారి కోర్కెను చెల్లించునెడల, నష్టపరిహారముక్రింద చేకూరిన సామగ్రియు ఇందుకే సరిపోవునని, తంతివార్తలు వెలుపుచున్నవి. జర్మనీ నుండి నొకచేత బలవంతముగ దీసికొనిన సామగ్రిను, వేరొకచేత ఆమెరికాకిచ్చివలెననియు, ప్రాన్ను వారి యుత్సాహ మిందు మూలము న తగ్గుట వింతకాదు. ముందువ్యవహార మెటుల పరిణమించునో చూడవలయును.

వృత్తాంతములు

ఈసంవత్సరము సెప్టెంబరు 11 నుంచు 20 వ తేదీలవరకు పూనాలో క్యాబినెట్లలో క్రికెటు మంచి జరుగును.

గడ్డిను కమిటీ గారి కలవల ననుసరించి భౌతికదేశమునందలి అధికముగ నున్న వైవిధ్యకృతుల సంఖ్య ప్రస్తుతము తగ్గించుటకు ప్రియంజనని తెలియుచున్నది.

కలకత్తా కట్టమలూ దాకుల నున్న నీటి అభియాన్ ప్రయత్నము అన్ని ప్రమాదముల నందించుటచే 7 లక్షల రూప్యములు నష్టము కలిగియు తెలియుచున్నది.

జేల్మయనరాజుగారు కరాచినుండి కొంతమంది పోవునప్పుడు రివాజు స్థిరుమగుట వైరులకు క్షమ్యానికేమను వుండుననియు, తిండివార్తలు పంపవచ్చు ననియు తెలియుచున్నది.

ఆసాముశాసనసభ 14 వ తేదీ తిరుగు సమావేశ మయ్యెను. గౌ. శివుగారు బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టిరి. ఆచార్యులు అధికముగ చూపింపబడెననియు, ఖర్చులు తగ్గించుట ఆవసరమనియు అభివ్యక్తములు చెప్పిరి.

"అప్పికట్ల ఫిగ్యూరున్నికలు మట్టిపూడి జాతీయపాఠశాలయందు 18 వ తారీఖున 4 గంటలకు జరుగును; కాన ఫిగ్యూరుందలి గ్రామసంఘభ్యు లందరును విచ్చేయ ప్రార్థితులు." అని ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

ఇండియా తామి కా మక్కపేటయందు సుహృదుని ఆశ్రయవార్త 12 వ తేదీని తెలిపినవెంటనే వారి సంతకాన సారం (12 తేదీ) సాయంత్రం విదేశవస్త్రములను ముగ్రామ కాంగ్రెసుకమిటీ సభ్యులును జాతీయ పాఠశాల విద్యార్థులును గృహగృహమును తిగి గుట్టులు గుట్టులుగా ప్రోవుచేసి గాంధీ చిహ్నమును సాకు త్రమే దహనముచేసిరి.

బళ్ళావంస్కరణముల గురించి బైటు కమిటీ నిర్ణయించి ఇండియా ప్రభుత్వము వారి అభిప్రాయములు క్షిప్రకాలమునగా ఇంగ్లాండునకు పంపబడు నని పయెనియరు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ఉప్పుచేపలపై సన్ను:— బ్రిటిషు ఇండియాకు దిగువతీయబడు ఉప్పుచేపలపై (పచ్చివి, ఎంజంబి) 82½ పా నలు (అల్పద్రవ్యాలు) యాకముగల ఒకమణు నొకటింటికి 15 అణాలు చొప్పున యీసంవత్సరము మార్చి 1 వ తేదీ నుండి పన్ను విధింపబడునని ఇండియా ప్రభుత్వపు వ్యాపారశాఖ కార్యదర్శి ప్రకటించుచున్నారు.

మధ్యతరగతి కాలానానాథలో బడ్జెటుపై చర్చ జరుగుచున్నది. ఇంగ్లండు కమిటీ క్రింద 4 లక్షల వ్యయము తగ్గించబడెను. అధికపరిధికుల గమనించి మాకువేల రూప్యములకు ఒదులు రెండువేల రూప్యములకేమను వుచ్చుకొనుటకు సిద్ధముగ నున్నట్లు అభ్యుక్తులు తెలియపాచిరి. పరిశ్రమల జీతములను తగ్గించవలయు నని నోటిను ఇచ్చబడిన తీర్మానము అపసంహరింపబడెను.

విడిదగ్రామవాస్తవ్యులను దైవభక్తులను పరోపకాని పారిణులను విశ్వగృహంతులను యీ ప్రాంతమున పలుకుగడిగలవారును సహాయనితానాధ్యయమునందు అత్యంతభిమానముతో పనిచేసినవారును అగు కొలుపోటి ఆనందయ్య శాదరీగాను యోమవలన ౧౨ మార్చి ౧౯౨౨ నుండి రాత్రి ౮ గంటలై రని తెలియజేయటకు చింతిల్లుచున్నాము. సర్వేశ్వరుడు వారి యాత్మకు కౌంతి నొసంగుగాక. అని ఒకరు తెలుపుచున్నారు.

దెక్కాకానభ:— ఈనెల 18 వ తేదీని పునహాలో ఈ సభవాది సమావేశమై మాంసముగారి కాశివామక దిండ్లలును బ్రిటిషు మత్రివర్గపువ్యయను ఖండించుచు ఒకతీర్మానము గావించిరి. ఈతీర్మానమును సభ అభ్యుక్తులగు ౨౦ వారమున వాడియాగారు మాంసేగుగారికి ప్రధానమంత్రిగారికి తెలియబు రచిరి. ఉప్పుపన్ను, శిశుపరిశ్రమలపై పన్ను, యంత్రములపై దిగువతీయబడు మూలకరణగతి ప్రమాదీకర ఛార్జి అధికముచేయుట తీవ్రముగ ఖండించుచు మతియొక తీర్మానము గావించబడెను. ఈతీర్మానము ప్రభుత్వ అధికసభ్యులకు పంపబడెను.

కాకినాడలో ఒక పోలీసుకనిస్టేబు ఆత్మహత్య చేసికొనుట

కాకినాడ నలునయిలదగ్గర 14 వ తేదీరాత్రి కాశలి యున్న పుట్టున్న నాగభూషణం అను రిజిస్ట్రేనిస్టేబు ఆరాత్రి ౭ గంటలకు ఆత్మహత్య చేసికొనెను. తానట్లు తుపాకితో కాల్పుకొనుటకు గృహకుటుంబసంబంధము లగు చిహ్నాలే కాకకానని అతడు డయిరీలో వ్రాసె నని తెలియుచున్నది. (తంతివార్త).

తూర్పు ఇండియా రైల్వేసమస్య

సమ్మెపరిస్థితు లేమియు మా లేదు. కాబాలోనగము మంజుమండ్రి పనిలో చేరిరి. బండలలో 18 వ తేదీ రాత్రి కార్మికులు అల్లరిచేయ ప్రయత్నించిరి. బాగుబడ్డు యధాప్రకారము నడచుచున్నది. సి. యఫ్. ఆంధ్రాసుగారికిని ఏజెంటుగారికిని జరిగిన రాయబారము సందర్భమున ప్రకటించబడిన మరతుల నంగీకరించి కార్మికులు కందు దిండులలో పనులలో ప్రవేశించవలయుననియు, అట్లు పనులలో తిరుగ ప్రవేశింపనియెడల మరతులు అపసంహరింప బడునని రైల్వే ఏజెంటు ప్రకటించుచున్నారు.

రాజుద్రోహనేరము

సిపాయిలు ప్రభుత్వోద్యోగములను వదలివేయవలయునని ఖాజి అబ్దురహిమాన్ గారు ఫట్యాలను సిపాయిలకు పంపెనని వీరిపై ఇన్సువెక్టరు సయ్యదు కాసీముగారు రాజుద్రోహపు నేరము మోపి కేసు చేసి యుండిరి. నిన్నటిదినము ఎగ్జ్యూరుపోలీసు కోర్టులో ప్రధానరాజుధాని మాజిస్ట్రేటు అగు యల్. ఎ. కాపు ఏడుగారు యీ కేసునిచూడని తిరుగ ప్రార్థించిరి. కొంత మందిసాక్షులు విచారింపబడిరి. నిందితుడుసాక్షులను అడ్డుపరిక్ష చేయలేదు. స్టేటుమెంటుగూడ ఇయ్యలేదు. ప్రభుత్వమువారు తమ ఇష్టము వచ్చినట్లు చేయవచ్చునని కాశిగారు చెప్పిరి. మాజి స్ట్రేటుగారు నిందితునిపై 131, 185 పెక్కునులక్రింద ఛార్జి లను తయారుచేసి నెవనుకు కమిటుచేసిరి.

మదరాసు శాసనసభ

మాంటాగూగారిని గూర్చిన ప్రశంస

(0)

యూ. ఐ. పి. య. న. సభ్యుల చర్య

నేటిదినచర్య

బుధవారము, మార్చి 15

శాసనసభ యాయదయము 11 గంటలకు మరల సమావేశమయ్యెను. గౌ. సర్. పి. రాజగోపాలాచార్యులు గారి ప్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. ప్రారంభమున ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను.

వారుగ సంవత్సరములకు వై గహించుచో రాజ్యాంగములనుండి గతవారము రాజీనామా నొసంగిన మాంటాగూగారియొద్ద కృతజ్ఞతానుభూతి కలిగి. రామలింగంశెట్టి గారు ఒకటివారమును ప్రవేశపెట్టిరి. మొదల రామచంద్రరావు పంతులుగారు ఆమోదింపబడి. పలువురు సభ్యులు మాంటాగూగారు భారతదేశమునకు చేసిన సేవను కొనియాడిరి. మాంటాగూగారు నిర్మించిన రాజ్యాంగ సంస్కరణములందు కొన్ని లోపములు ఉండవచ్చును. లోపములుండి ననునాడ, భారతదేశమునకు ఇతరదేశములతోపాటు ప్రపంచమునందు గౌరవస్థానమునుటకు ఆతడు చాలకృషి నిలిపియుండెనని ఉపన్యాసము లెల్లరు తెలిపిరి.

గౌ. సర్. ప్రభుత్వమును మొంప జరుగ గౌ. సర్. లయ్యెనెను. దేవిదేవులుగారు రాజీనామా చేసిన యూ. ఐ. పి. య. సభ్యులు, అధికారతరలలో ఒక్కరు మాత్రమే వచ్చియుండిరి. ప్రభుత్వయూ. ఐ. పి. య. సభ్యులలో, ఒకరిద్దరు సభాప్రారంభమున వచ్చియుండిరి. కాని మాంటాగూగారిని గూర్చిన చర్య ప్రారంభింపబడుటకు పూర్వమే సభనుండి నెమ్మదిగా లేచి వెళ్లిరి. గౌ. సర్. చారల్యుటాడ్డంటుగారు మాత్రము జి. వందనము గారు మాట్లాడుచుండగా వచ్చిరి. వచ్చియు వీరు ఈ లోపలనుండియు బయటనుండి లోతలకు వచ్చుచు బోవుచు నుండిరి. యూ. ఐ. పి. య. సభ్యులు చర్యజరుగు నపుడు లేకుండుట దురదృష్టకరముగ నున్నదని యద్దరు ముగ్గురు సభ్యులు తెలిపిరి.

ఇండియా ప్రాంత ఆర్ట్స్ అండ్ సైన్స్ జరుగుచుండగా, ప్రభుత్వయూ. ఐ. పి. య. సభ్యులు ఒకరిద్దరు వచ్చిరి.

ప్రొఫెసర్ ఆర్ట్స్ అండ్ సైన్స్ జరుగుచుండగా, గవర్నరుగారు శ్రీమద్ గ్యాలరీలో నొక అయిదునిమిషములు కూర్చొని వెళ్లిరి. గౌ. సర్. దేవిదేవులుగారు 1-40 గంటలకు వచ్చిరి.

అంతట పి. రామలింగంశెట్టిగారి క్రిందితీర్మానము నుపసాదించిరి.

భారతదేశాభివృద్ధిని పెంపొందించుట యందును, సామాజ్య ప్రాచ్యదేశసమస్యను పరిష్కరించు సందర్భమున భారత ముగల్కములను శ్రేయమున గట్టిగ గమనించి పోషించుచుండి నందులకు ఈ సభవారు మాంటాగూగారి అపూర్వముగ సేవను మహాభారతముగ కొనియాడుచున్నారు. ప్రస్తుత విషయశీతిలో ఆతడు రాజీనామా నొసంగవలసి వచ్చినంతయు ఈ సభవారు మిగుల భేదమును చెందుచున్నారు.

తీర్మానము నుపసాదించుచు కామలింగంశెట్టిగారి క్రింది పద్యనిందిరి.

మాంటాగూగారి రాజీనామావార్త వినిగానే ప్రతిభాకిని నాశ్చర్యము గలిగెను. అగస్త్య 1917 న మాంటాగూగారు భారతదేశమునగూర్చి యొసంగిన యుపన్యాసము మిక్కిలి చారిత్రాత్మకమైనది. యుద్ధకాలమునగూడ మన దేశానికి గతుల నరసి మనకు సంస్కరణముల నొసగుటకు ఆతడు స్వయముగ నిశ్చయించి వచ్చియుండెను. పాక్షికమంతాలో ప్రతిభాకుల రనేకులుండినను గూడ మాంటాగూగారు జయప్రథముగ భారతసంస్కరణముల నామోదింప చేయుగలిగిరి. ఆతడు భారతప్రజల కోరికలయందు అధికముగ సానుభూతి గలవాడు. కొన్ని విషయములలో ఆతని యొడల కొండరకు భిన్నాభిప్రాయములు ఉండవచ్చునని ముఖ్యముగ విషయములలో భారతదేశమునకు ఆతడు చేసిన సహాయమును సంతోషించువాడు. ప్రతిసామాజ్య సమావేశమునందును భారతదేశమునకు సమానస్థాన మొసగుటకు మాంటాగూగారి మనకు తోడ్పడి యుండిరి. కన్యామున్నగు కాలనీయులందరి భారతీయులపైయును మాంటాగూగారి కెక్కు

మగ కృషి నలిపిరి. భారతదేశమును గూర్చి ఆతడు ఎపుడును శ్రద్ధ గలిగి పోరాడుచుండెను. ముగల్కముల విషయమై ఆతడు పట్టుదల గలిగి వాదించెడివాడు. అట్టివాడు ఈ ముగల్కముల సమస్యను గూర్చిన విషయమై రాజీనామా నొసంగవలసినవ్యక్తుల మనకు సుతావకరముగ నున్నది. ప్రస్తుతానికి మిగుల విషయముగ నున్నది.

భారత, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల బడ్జెటులు తృప్తికరముగ తేవు. దేశములో నాంతి యున్నది. ప్రతివారును ప్రభుత్వమునకు సహాయము చేయవలయును. కాని ప్రభుత్వమువారు నిష్పంధవిధానము నుపయోగింపవలె నని నేను కోరను. నిష్పంధ విధానములన ప్రజలయందు కాంతి నెలకొనదు. ప్రజలకష్టములను తొలగించుటలననే యకాంతి తొలగవలెను. మన దేశ పరిస్థితు లిట్లున్నవి. ఇట్టి సమయమునందు మాంటాగూగారు రాజ్యాంగమంత్రిగ నుండకుండుట దురదృష్టకరముగ నున్నది. మాంటాగూగారి రాజీనామాతోగూడ మాంటాగూగారి విధానముగూడ నంతమొందు నని యనేకులు తలచుచున్నారు. ఆ విధానముగూడ యదృశ్యమైన మరల ప్రాతప్రదర్శనలు తలచువలెవు. కనుక మనకృతజ్ఞత జూపుటకై నే నీ తీర్మానము నుపసాదించి పదలించితిని.

డి॥ బి॥ మో. రామచంద్రరావుగారు తీర్మానము నామోదింపచు నిట్లు పద్యనిందిరి:

ఈ తీర్మాన మిప్పటికే కొన్ని రాష్ట్రీయ శాసనసభల యందు ఆమోదింపబడినది. భారత సామ్రాజ్య శాసనసభయందు ఆమోదింపబడవచ్చును.

మాంటాగూగారి కెప్పుడును భారతదేశాభివృద్ధి నే ముఖ్యముగ గమనించెడివాడు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్య శ్రేయమునకన్న, భారతదేశమే ఆతని కధికముగ నుండుటచేత, ఇప్పుడతడు రాజీనామా నియమలసినవైనను, మాంటాగూగారికి నొకంక కొంతకాల ముఖ్యమునకు గుండెన సంస్కరణములయందలి లోపములను తొలగించి మనదేశాభివృద్ధికి నొకను తోడ్పడియుండెడివాడు. ఆతడు ప్రభుత్వముగ భారతదేశ ప్రభుత్వమునకు బాధ్యత వహించెను. కేంద్ర ప్రభుత్వమునందు బాధ్యతను ప్రవేశపెట్టవలెనని మాంటాగూగారి కెక్కుమగ తలచుచుండిరి. మనగవర్నరుగారి మధ్యనిచ్చట నుపద్యనిందినపుడు స్వపరిపాలనమే మనకు పరమావధియని చెప్పుచు తాముగూడ సానుభూతి జూపియుండిరి. భారత స్వపరిపాలనము నుద్దేశించి పాటుపడుచుండిన మాంటాగూగారి సమయమున రాజీనామా నొసంగవలయు లేనని సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారి చర్య చాల దురదృష్టకరముగ నున్నది. సామ్రాజ్యమునందును, ప్రపంచమునందును భారతీయులకు గౌరవస్థానము మాంటాగూగారివలననే లభించెను. మాంటాగూగారు ప్రారంభించిన రాజ్యాంగవిధానము అమలులో నుండుట యతని సేవ. భారతదేశమునందు శాసనవిధానము అమలంబింపబడు తదంతయు దోసింగు విధినుండి విసవచ్చుచున్నదనియు, ఆ విధానము అసర్థకముగ నుండుననియు లండను దేయిటీ న్యూస్ పత్రిక వ్రాసినట్లుల నిన్నటి పత్రికలు ప్రకటించెను. శాసనవిధాన మవలంబించబడిన సందర్భముగ నుండును.

అబ్బాసు ఆలీగారు.

నేతర్న సంధి తురుష్కాలను తృప్తిపరుచుటకు మారుగ వారియందు అకాంతిని అగ్రహమును అతిశయము చేసినది. తురుష్కాలయందు కాంతి యెంత శీఘ్రముగ నెలకొనిన నంతమంచిది. ముగల్కముల విషయమై మాంటాగూగారు శ్రద్ధగహించి పోరాడిరి. వారియొడల మహమ్మదీయులు కృతజ్ఞత గలిగియుండును. దేశపరిస్థితులు విషయముగ నున్నవి. ఇట్టి సమయమున రాజ్యాంగ విధానమునందు విశేషముగ మాధ్యుండదని తలంచెదను.

మంత్రిలపక్షమున మొదటిమంత్రి యగు గౌ. పి. రామాయణింగారు మాంటాగూగారు భారతదేశమునకు చేసిన సేవ నగ్గడించిరి.

సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారును, గౌ. రా॥బి॥ కూర్మా వేంకటరెడ్డి నాయుడుగారును, టి. అరుమైనాథం పిళ్ళెగారును, పి. పి. పాత్రోగారును ముఖ్యముగా బాధాసాహెబుగారును, డి॥బి॥ కృష్ణమ నాయరుగారును, డాక్టరు పి. శుబ్బారాయను (జమిందారు ప్రతినిధి) ఉపద్యనిందిరి. విల్లెండు, భారతదేశ సమస్యలను పూర్వము సామ్రాజ్యమునందు క్లిష్టముగ నుండెనని

యు విల్లెండు సమస్యను పరిష్కరింప గలిగిన లాయరు జూ. డి. గారు భారత సమస్యను గూడ పరిష్కరింపగలుగు ననియు, భారతదేశమును అంతర్జాతీయ సమస్య జేయుటకు మారటాగు గారి కెక్కుమగ తోడ్పడినయు డాక్టరు ముర్సాయనుగారు చెప్పిరి.

మాంటాగూగారిపై చర్యజరుగుచుండినపుడు యూ. ఐ. పి. య. సభ్యులు (ప్రభుత్వ యూ. ఐ. పి. య. సభ్యులు సహితము) లేకుండిరి. వారు లేకుండుట దురదృష్టకరమని ఓ. లెవికా చలం శెట్టిగారు చెప్పిరి.

యూ. ఐ. పి. య. సభ్యులు సమయమునకు లేకుండుట దురదృష్టకరమనియు వారుగూడ సంస్కరణములయొడ సానుభూతి జూపి కృషి నలుపవలెననియు, శ్రీమాన్ సి. వి. వేంకటరమణ అయ్యంగారు చెప్పిరి.

మాంటాగూగారి సంస్కరణములనలన దేశీయుల శాస్త్ర గౌరవము బాగుగ గలిగెననియు, వోటరుల సంఖ్య జూపి యయ్యెననియు, ఆంధ్రులలోగూడ రాజ్యాంగవేత్తలు గలకని గుర్తించుటకు పిలుగలిగెననియు (మంత్రిల నియోజనము) జి. వందనము (ఆంధ్రవై శ్రవ సభ్యుడు) గారు చెప్పిరి.

వందనముగారు మాటలాడుచుండగా గౌ. సర్. చారల్యుటాడ్డంటుగారు వచ్చిరి.

డాక్టరు సి. నరేశం మొదల్యారుగారును, డి॥ బి॥ ఎల్. పి. గోవిందరావున అయ్యరుగారును, కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారును, మాటలాడిరి.

రామలింగారెడ్డిగారు మాటలాడిన పిదప అందరును కరతాళధ్వనుల జేసిరి.

తీర్మానమును వోటుకుపెట్టగా అందరును అంగీకరించిరి.

వై. తీర్మానమును మాంటాగూగారిని, ప్రస్తుత రాజ్యాంగమంత్రిగారిని భారత ప్రభుత్వమువారికిని అధ్యక్షుడు తెలియజేయవలెనని డి॥ బి॥ ఆర్. వేంకటరత్నం నాయుడుగారు రుపపాదించిరి.

అందరును అంగీకరించిరి.

గట్టిమెంటరీ గ్రాంటులపై చర్య 1922-23 బడ్జెటుపై చర్య జరిగినతరువాత జరుగనియవలెనని గౌ. సర్. చారల్యుటాడ్డంటుగారు కోరిరి. అందరును అంగీకరించిరి.

1899-వ సంవత్సర ప్రాంత ఆర్ట్స్ సమరణిల్లుపై చర్య జరుగుచున్నది.

నిన్నటిదినచర్య

కొద్దుకోజు చట్టమును సవరించుట కొకబిల్లు

నిన్న మధ్యాహ్నము ఫలహారానంతరము మదరాసు శాసనసభ గౌ. సర్. పి. రాజగోపాలాచార్యులు గారి అధ్యక్షత క్రింద 2 x 45 నిమిషములకు సమావేశమయ్యెను.

ఈ 10000 లపై మొత్తముల కేసులలో రు 500 లు కొద్దుకోజు చాల అతిశయమనియు, వీధివాండ్రు చాల కష్టముగా నుండుననియు, రు 200 లుగ మార్పులసినదనియు యన్. ఎ. వి. సోమసుందరం డిక్ల గారు రుపపాదించిరి. ఈ ఉపపాదన ఓడిపోయెను.

జి. వందనం గారు

1899 వ సంవత్సరపు డైరీలో (భారతముగారి, భర్తను గాని వివరించుట) చట్టము క్రింద కొద్దుకు అర్హులైన వచ్చి నప్పుడు రు 200 లు కొద్దుకోజును చెల్లించవలెను. వీనికి బదులు రు 500 ఉండవలెనని జి. వందనంగా రుపపాదించిరి. శ్రీమాన్ సి. పి. వేంకట్రమణయ్యంగారు సేవరణను బలపఱచిరి.

గౌ. చార్లసుటాడ్డంటు:—వీనివలన వచ్చే అపాయము కొంచెముగాదు. చాల కష్టము. ఈమార్పు నంగీకరించుటకు పిలువబడెను.

శ్రీప్రభులు వీధివాదనియు, వారు కొద్దుకు వెళ్లుట కులభముగ నుండవలసినదనియు, ప్రభుత్వమువారు పేదలయందు దయాగలిగియుండవలెననియు ఉపపాదనలు వాదించిరి. ఈ ఉపపాదన ఓడిపోయెను.

1919-వ సంవత్సరపు మదరాసు నగర పాలక చట్టమును సవరించుట కొకబిల్లు

ఈబిల్లు ఫిబ్రవరి మాసములోనే ఉపసాదించబడెనని చెప్పి, గౌ. రామాయణింగారు గౌ. సవరణ నుపసాదించిరి. ఈ సవరణ ప్రకారము శార్పిరేమన్ సేవకులకు కొంతదేవున నకు బదులు భోజ్యపదార్థములను కొని ఇయ్యవచ్చునని నిబంధనలో చేర్చబడినది. ఈ సవరణ యావన్నదికే నంగీకరింపబడినది. సవరించబడిన ప్రకారము బిల్లు అంగీకరింపబడినది.

1899 స్టాంపుచట్టమును సవరించుట కొరత

పి. వెంకటసుబ్బారావుగారు

ఈసవరణ కాక్టరముగ నుండరాదనియు, ఆదాయములో లోటు ఉన్నంతకాలము తాత్కాలికముగ నుండవచ్చుననియు, కాక్టరముగ స్టాంపులభిముఖమొచ్చినచున్నాయను గావాలదనియు, పి. వెంకటసుబ్బారావుగారు రుపపాదించిరి. ఈ ఉపపాదన పి. టి. రాజంగారిచే నామోదించబడినది. భవిష్యత్కాలముయొక్క విశ్వమును గురించి యోచించుటలను గాన ఈసవరణను నిరాకరించవలసినదని గౌ. భానుబాహుడు మహమ్మదు హుబ్బుల్లాసాహెబుగారు చెప్పిరి.

టి. ఆరుమైసాఫం పిల్లగారు ఈ సవరణ నామోదించిరి. ఇతమిదట సహాయ నిరాకరణోద్యమాభివృద్ధి ఎట్లుండునో చెప్పబడలేదనియు, నిష్పంధాత్మముల ప్రయోగఫలితముగ మత్యుక్త రాబడి తిరిగి హెచ్చువచ్చుననియు, ఆదాయములో ఎప్పుటికి లోటు ఉండునని విశ్వసించరాదనియు, ప్రభుత్వమువారి ఆదాయపులోటుకు మలబారు కట్టములు ప్రధానకారణమనియు, ఆదాయము హెచ్చునొకట, ఈ చట్టము తిరిగి సవరణించవచ్చుననియు, కానసభ తన స్వీయభర్తమును కొల్పోవగూడదనియు రా. బి. సి. వి. యస్. సరసింహకాకాగారు అభిప్రాయపడిరి. యె. ఎ. వి. సోమనందరంగిళ్ళ, ఆచంచల్ల కృష్ణారావుపంతులు, రామాచారిగారు ఈ సవరణను నిరసించిరి. పార్లమెంటుసభలో కూడ సుంకములు ముగ్గురు పన్నుల చట్టము ప్రతి సంవత్సరము అంగీకరింపబడుచున్నవనియు, మంత్రులమువారు నిరంతరముగాకుండ చేయుటకు వారిహార్షము నవలంబించుచుండినది. బి. బి. మోచల్ల రామచంద్రారావుపంతులుగారు చెప్పిరి.

సర్ ఛార్లసు టాడ్మంటురు (అధికసభ్యుడు):— ఈ సభ మద్యపాదనపైకేము సవరించుచున్నది. మద్యపురాబడి హెచ్చునని మన యాశయము? పైటు కాన్సిలు తీర్మానము ఫలితముగ మనము భారతప్రభుత్వమునకు చెల్లించవలసిన సొమ్ము మొత్తము తగ్గింపబడునని గాని, తీసిపోయి బడునని గాని నమ్ముటలము. కాబట్టి ఆదాయములో లోటు లోటు ఉండదని తలపరచు.

దేశరాజులు నాయకుగారు, బలపరచిరి. కొద్దికాలము మిద ఇట్టిచర్య జరిగిన విషయము, అట్లు కాక్టరముగ నుండవలసినదని సభ్యులు తీర్మానించినందున, ప్రభుత్వమువారికి ఇట్టి సహాయము చేయవలసినదియు, సుంకములు ఆదాయపు పన్నులకును విజినీయను స్టాంపులకును స. బంధము లేదనియు ఒకటికొకటిగా చెప్పిరి.

బి. బి. మో. రామచంద్రారావు పంతులుగారు:— 1880 నుండి స్టాంపు ఖరీదులు అనేకసార్లుగాను మార్చబడినవి.

తనిక్కాచలము చెట్టిగారు:— హెచ్చింపఁ జేయుచున్నది. ఎన్నడైన తగ్గింపబడినదా?

రామచంద్ర రావుగారు:— లోటును భర్తీచేయుటకే మన విశిష్టము అంగీకరించుచున్నాము. లోటు లేనప్పుడు ఈ చట్టమును తీసివేయుదు?

తనిక్కాచలం చెట్టిగారు:— లోటు తప్పక ఉండును. సంతోషమువలన, మనమిట్లును కాక్టరముగ సంగీకరించినందుల, ప్రభుత్వమువారు గ్రామాధికారులచేతములను హెచ్చింపకలరు.

30 మంది అనుకూలముగాను 23 మంది ప్రతికూలముగాను వోట్లు నిచ్చిరి గాన ఉపపాదన ఓడిపోయెను.

తరువాత అనేకపదములు, అక్షరములు, వాక్యముల సవరణలు మార్చబడినవి.

మదరాసునగర మందలి రిజిస్టర్లు పత్రములు మదరాసు నగరమందలి ఆస్తి రిజిస్టర్లు పత్రములమిద కాక్టరేషన్ 100కి 2 రూపాయలచొప్పున నమోదు చేసి, ప్రభుత్వమువారికి 1 రూపాయ నిచ్చుచుండిరి. ఇప్పుడీ క్రొత్తచట్టము 1 1/2 చొప్పున ఇయ్యవలె నని ఉన్నది. కాక్టరేషన్ 100కి అర్ధరూపాయమాత్రము మిగులునగాన ఇట్లుచేయవలెనని ఆరుమైసాఫం పిల్లగారు రుపపాదించిరి. బి. తనిక్కాచలం చెట్టిగారు బలపరచిరి. ఈ ఉపపాదనను గురించి పోలీస్ తీసికొనబడు చున్నప్పుడు తనిక్కాచలం చెట్టి యస్. సోమనందరంగిళ్ళ వోట్లు ఇయ్యవలసినదని చేతతో సంతృప్తిగా, ఇట్లు చేయరాదని అభ్యుక్తులు హెచ్చరించిరి. 14 అనుకూలుగు 25 మంది ప్రతికూలుగు గాన ఈ ఉపపాదన ఓడిపోయెను. అంతట సభ ముగిసెను. తిరిగి సేతు సమావేశ మగును.

మాంటాగుగారి రాజీనామా

భారతశాసనసభలో సమారంభము యుపసాదనము

అధ్యక్షుని ప్రతికూలత - తీర్మానముపపాదించ నిశ్చయించుట

14-వ తేదీని జరిగినచర్య

12-13 తేదీలను విశ్రాంతి తీసి 14-వ తేదీని ధిల్లీలో సభ్యులు మరల సమావేశమైరి. డిమాండ్ కటికు పక్షమువారిందరు వచ్చిరి. సర్ శివస్వామయ్యగారి నాయకత్వముక్రింద క్రొత్తగా సేర్పడిన వాటియొక్క సభ్యులు 20 మందియును వారివారి మామూలు స్థానములందే యుండిరి.

సమావేశము:— మాంటాగుగారి రాజీనామా విషయము చాల ముఖ్యమైనదిగాన దానినిగూర్చి చర్చించుటకు యితర సభ్యులను నిలుపవలెను. “నాలుగు ముఖ్యవిషయము లత్యంత రమైనవి కలవు. మొదటిది మాంటాగుగారు యిండియా మంత్రిగానుండి హిందూదేశమునకును సామ్రాజ్యమునకును అత్యధికమగు సేవ చేసిరి. అందుల కీసభవారు ఘోరముగ కృతజ్ఞులగుటకు సేవ చేసిరి. మాంటాగుగారి రాజీనామా కీసభవారు తమ గాఢసంతాపమును తెలుపుట అత్యవసరము. సామ్రాజ్య హిత కాంక్షలను సరింపదగిన విధానము మాంటాగుగారు రవలంబించిన విధాన మొక్కటియే. దానియందీ సభవారికి మద్దతిగను విశ్వాసము కలదని తెలుప గోరుచున్నాను. రెండవది. మాంటాగుగారి రాజీనామాను అందులకు కలిగిన కారణములను, హిందూదేశ సంబంధముగ నే విధానము కొరకు మాంటాగుగారి దృఢముతో నిలిచి వాదించెనో అట్టి విధానము తాత్కాలికముగ నిలుపుటో పూర్తిగా మానివేయుటో లేక క్రొత్తవిధానము నేర్పరుచుటో యొక యెడల హిందూదేశమున దత్తింపబడిన ముఖ్య విషయములను సర్వవర్గముల నేర్పరుచు నని యీ సభవారు త్రిటను తేకవు. దీనిని సమీక్షించి తేలిక గోరుచున్నాను మోదనం.

అధ్యక్షుడు:— మీ రీత్యయొక్క యొక్కరనుగురించి మాటలాడుచున్నారు. ఇది అవసరమయినపు త్తరువుల ననుసరించి మీరెట్లు సమర్థించెదరు?

సమావేశము:— ఇది అవసరమును కీక రెండువిషయములుగూడ కలవు. మోదనం.

అధ్యక్షుడు:— మీ అసంతృప్తికి మామూలు వాడుక క్రిందకు వచ్చుచున్నది. నిబంధనలలో అవసరకట్టమునకు విశేషార్థముకలదు. దొంగిలెముదా రావిషయమునం దేదైన తిరస్కరణ జరగవచ్చును గాన నేచే అవిషయమును చర్చింపవలయునని కోరుట నిబంధనలలోని అవసరకట్టమును సరియగు నిర్వచనము నేడించుచున్న చర్చింపవలయు విషయము కలుగునో మీరు తెలుపలేదు.

సమావేశము:— ఈ నెల 24 వ తేదీని సభకు సంధిని గూర్చి చర్చజరుగును. దానికి సంబంధించిన కొన్ని విషయములనుగూర్చి యీసభవారి అభిప్రాయములను త్రిటను దొరతనము వారి కీలోగా తెలుపుట అవసరముగాననే యిది అవసరము లేనదో.

అధ్యక్షుడు:— మీరు సహజముగనే ఆధారపడినా మీ చర్య ఆగ్రహము. ఏలకన నది నిశ్చయము.

సమావేశము:— దేశవిధానమును గూర్చి నేనేమియును తెలుపజేయ. హిందూదేశమునకు నానాదేశసంఘమున ప్రత్యేకసభ్యుల కలదు. అందులను సంశ్లిషణమునకు దేశీయ ప్రతినిధులు సంతకములుచేసిరి గాన సేవను సంతకముగూడ నీ తేకమునకు సంబంధముకలదు. గాన త్రిటను దొరతనమువారి సంబంధమేమియును, నిరోధమేమియును లేకుండ తన అభిప్రాయములను ప్రకటించుటకు యీ దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము కలదు. అట్టి వాక్కున కీసేతు భంగముకలిగినది. గాన నీ విషయమును సార్వభౌమని ఆశ్చర్యసారము ప్రేమి కాన్సిలువారి పరిష్కారమునకు పంపుట ముఖ్యమము.

అధ్యక్షుడు:— అందుకే తీర్మానముకంటే శ్రేష్ఠములగు నితరమార్గములు కలవు.

సర్ శివస్వామయ్యగారు:— దీనిని ప్రత్యేకముగ నొక తీర్మానము క్రింద నుపపాదించుటయు దానిని ప్రత్యేకముగ చర్చించుట కొకవిషయము నిష్పించుటయు చాల సమీపమున నుండును. గాన నేనట్లుచేయ ప్రభుత్వమును కోరెదను.

సర్ విశ్వేంద్రుగారు:— అతిగా నొక తీర్మానము నుపపాదించుచే దాని సభ్యులను రాజ ప్రతినిధియు ననుమతించుచో దానిని చర్చించుటకు కడుశ్రమముగ నే యొకదినమును నిష్పించుటకు నేను ప్రయత్ని చేసిన. ఈవారములో నీవు లేదు.

సమావేశము:— అట్లులేన నే నిశ్చయించెదను

భారతజరీముల్లులు:— ఈనెల 16 వ తేదీన ఈ ముల్లులు వెలువడును. (35 కొన్నాడుకోడ్లు, కెరెంటురు మదరాసు)

మదరాసు ఆరోగ్యము:— మార్చి 11 వ తేదీలో అంతమయ్యేవారముగ వేయికి 454 చొప్పున మరణించిరి. గతవారమున 481 చొప్పున మరణించిరి. మహాచి 78 మందికి తగిలెను. 28 మృతికొందిరి. ఇతరజ్వరములవలన 4 గురు మరణించిరి. గతవారమున 467 చొప్పున మరణించిరి.

రివాల్వరులధర్మించుట:— ఈక్రింద వివరింపబడిన వాళ్లు ఒక్కొక్కరివారమును ధర్మించుట వారిసాధారణ పరికరములలో కొరత పెంచుటకు వారివిషయమున ఆయంధకా సమాన 1(2) గాన వర్తించును:— కెయిలు కాఖ:— (1) నూపరింపెండెంట్లు, (2) కెయిల్లు. నాలుకాఖ:— కట్టము కాఖ:— (1) డిప్లొమాటి కెయిల్లు (2) అసిస్టెంట్ కెయిల్లు (3) ఇన్స్పెక్టర్లు (4) అసిస్టెంట్ ఇన్స్పెక్టర్లు. అటవీకాఖ యొక్క గుల విషయము వేరుగ వెలుపడును.

విదేశపత్ర దహనము
శ్రీకాళహస్తిపురమందలి గాడ్డపిడిపానులు కొంతమంది మహమ్మదు నిర్బంధించ బడి ననువార్త తెలియగానే సదరు నివాసులు ప్రత్యేకమునకు తిరిగి, విదేశ పత్రములను ప్రోగు చేసి రాత్రి 8 గంటలకు దహనము గావించిరి. ఖాళురికి చేరిన కొత్తపేట, బహదూపేట. సారిపేట, బాండ్రపేటలలో వై ప్రకారం జరిగినట్లు తెలిసినది. (విశేషము)

వాతావరణ స్థితి

1922 సం॥ మార్చి 15-వ తేదీ బుధవారము

సర్కారులు:— ముల్లులు లేవు. ఆర్ద్రత తక్కువ. దామాషాయాని పగటి వేడిమి 7 1/2 డిగ్రీ లభికము.

దక్కను:— ముల్లులు లేవు. ఆర్ద్రత తక్కువ. పగటి వేడిమి 102 డిగ్రీలు గలదు. కడపమునకు 104 గలదు.

కర్ణాటకము:— ముల్లులు లేవు. ఆర్ద్రత అధికము. వేడిమి 8 డిగ్రీలు హెచ్చెను.

నెల్లూరు:— చాలవరకు ముల్లులు లేవు. ఆర్ద్రత తక్కువ. పగటి వేడిమి 3 డిగ్రీలభికము.

దక్షిణము:— ముల్లులుగలవు. ఆర్ద్రత తక్కువ. పగటి వేడిమి అధికము.

పచ్చు తీరము:— కొన్ని ప్రదేశములందు ముల్లులు లేవు కొన్ని ప్రదేశములందు ముల్లులు స్వల్పముగ ముల్లులు గలవు. ఆర్ద్రత అధికము. రాత్రి వేడిమి అధికము.

మైసూరు:— ముల్లులు లేవు. ఆర్ద్రత తక్కువ. పగటి వేడిమి 4 డిగ్రీ లభికము.

హైదరాబాదు:— ముల్లులు లేవు. ఆర్ద్రత తక్కువ. వేడిమి 4 డిగ్రీ లభికము.

బొంబయి:— ముల్లులు లేవు. ఆర్ద్రత తక్కువ. పగటి వేడిమి అధికము.

పర్వతప్రాంతములు:— ముల్లులు లేవు. మెక్కురావద్ద ఆర్ద్రత అధికము. మిగిలినవోట్ల తక్కువ. పగటి వేడిమి అధికము.

సామ్రాజ్యము:— కడప, కర్నూలు, తెలూరి, హొలూరు, రాయచూరు, గుంటూరు, తిరుచునాపల్లి, నేలము, కాకినాడ, వైదరావారు ప్రదేశములందు వేడిమి 100 డిగ్రీలకు పైగా నుండెను.

వాతావరణము బాగు నేయుండును. పగటి వేడిమి అధికమునందును.

ఎస్. ఆర్. యు. సావూరు.

వాతావరణ కాత్త్రాక్షుడు మ. దాను

తప్పిపోవుట

పట్టియిచ్చినవానికి 100 గు బహుమానము

మొసగుబడును.

నామూర్తి విక్రీన తిరుపన్న 15 కోట్లక్రిందట మత్స్యము లేక గృహము విడిచి వెదలిపోయెను. అతనినయ్యు 28 సంవత్సరము లుండును. కొంచము ఎర్రగాను, పొడుగుగాను ఉండును. కనుక ఎవరైన పట్టియిచ్చినవాడల య 100 బహుమాన మొసగుబడును.

విక్రీన లచ్చయ్య,

తాటిపాక, రాజోలు తాలూ.

శాసనసభల బహిష్కారము.

వెన్నెలకంటి అప్పారావుగారు

గాంధీ మహాత్ముడు ఆంగ్లప్రభుత్వ నిజస్వరూపమును వెల్లడిచేసి, ఆస్వరూపమున తన మహాశక్తి పట్టణవాసులకును, బాసవలకును, విద్యార్థులకును, అవిద్యార్థులకును, వీర వారసలకు మితవాదులకును జన్మించి పార్టీవారికి గూడ గనులకు గోచరించుట చేసె. వారి యుద్ధేమును గురించి ప్రమింతువా రెవ్వరు తటస్థులు చేసె. ప్రభుత్వోద్దేశములు చక్కగా వెల్లడియైన పిదప, ప్రతిమజుని మనము ఆంక్షాశన యందు ముగించుము. ఎట్టి కుట్రానుమత కేగి పరిశీలించినను ప్రతివాదమును, “గవర్న మెంటుకు మన ఇచ్చప్రకారము గొని వచ్చుటకు మార్గమెయ్యదు” యని యాగించియు తాననకును. అయ్యది “ఇంగ్లీషు నడుపుకొని గవర్న మెంటుకొలుపునం దుండువా రందఱు ఏకకాలమున రాజీనామా లిచ్చిన” గవర్న మెంటు మనము చెప్పినమాట వినునని కొందఱును; “అట్లుకాదు నక్షిణందఱు చాలించుకొనిన కొద్దులు నిలిచిపోవుటకే స్వరాజ్యమువచ్చు”ని మఱి కొందఱు అందరు. “ఇదియు నియుకాదు. అన్నిటికంటె సులభమైన మార్గం వెంటకట్టెదము. గ్రామాధికారులు గాజీనామాలిచ్చి రైతులు శత్రుు దిగించిన గవర్న మెంటువారు షాకాక్రాంతు లగుదు”ని పలువురు రలంచుచున్నారు. స్వముం తెలిసిన గాంధీమహాత్ముడు “నాకీమార్గము లన్నియుం దెలియును; కాని వైకాంగములలో నొక్కటైనను చేయుచు వారే దేదీ” యని ప్రస్థించుచున్నాడు. కనుక తక్షణ స్వరాజ్యము లభించిన వలదను వాడుతేదని స్పష్టపడినది. “అయ్యది సాధించు టెట్లు” అనునదియే గొప్పననుద్యమై యున్నది కాంగ్రెసువారు ఆమోదించిన శాసనసభల బహిష్కారమును గురించి ఈవ్యాసముకంటె విచారింపము. శాసనసభల బహిష్కారము యొక్కమా, కాదా యనట మొదట చర్చించి తదుపరి కర్తవ్య మాలించింపము. ముంజూగుగారి కిపోర్టులో “వోటు” అనుశబ్దముని నిర్వచించి తానియొక్క పూర్వార్థము పైందవులు గ్రహించవలసియుండునని యెంతయో వ్రాసియున్నారు. వోటు మీద సాధారణముగా ప్రభుత్వము పూర్వము మనకు తన దానినను, అయ్యది యుపయోగించుట కతియో ప్రభుత్వ తరణ మగుటచేతను, భవతులము ముందుకు వచ్చి స్వరాజ్యమై భవము తెచ్చించి వోట్ల యొద్దకేగి, వాశిసహాయ మపేక్షించుటకే ప్రతి వోటుయొక్క పూర్వార్థము ఆప్రయత్నముగ దెలియునని పలువులు భావించియుండిరి. ఇంతలో కాంగ్రెసు తన యుత్సాహము సాదగుచేసినది. దానిఫలితముగ 1919 సంవత్సరము నవంబరు 30 తేదీన జరిగిన యొన్నికలలో ముఖ్యముగ ముగ యాంగ్లదేశమున, పోలింగులూకులకు వోట్లను గొని వచ్చుట కట్టి గాఢప్రయత్నములు జరిగినను కాంగ్రెసు పక్షమే యెయుగా చివరి; కాశీపెట్టెలు వాపసు కొనిరాబడినవి, దిని ఫలితార్థము, ఏపటియో వోట్లు సంపాదించుకొని, కొందరు శాసనసభల నాక్రమించి అవిచ్చిన్నముగ వాదాపు పడ్రెండు మాసములకు పైగా ప్రభుత్వము చేసె. ఈ సభ్యులు శాసనసభలం బ్రవేశించువపుడు వీరు మా ప్రతినిధులు కారని మన మెంతయో వాస్తవ్యులకలలో వ్రాసితిమి. సభలు జరిపి తీర్మానములం గానించెతిమి. వీరుచేయు చట్టములకు మనము బద్ధులము కామని వాదించితిమి. కాని ప్రస్తుతము జరుగుచున్న దేమి? దేశ సేవారత్నరులు, దేశీయనాయకులు ఈ సభలం బ్రవేశించు, మితవాదులని పిలుచుకొనునట్టియు, జన్మిసుపార్టీ అని పిలుచుకొనునట్టి కొందఱు ఘనముఖులు గవర్న మెంటుకుం బట్టుకొన్నట్లే ప్రభుత్వము నవిచ్చిన్నముగ పరిపాలకుల ఇచ్చాను సారముగ జరుపుచున్నారు. ఎట్టి సభలకును ఇతిపక్షములవారుండవలెను. అట్లుండిన గాని వ్యాధ్యావ్యాధివిచ్చున గట్టిగా జరుగదు. మన శాసనసభ లన్ననో గవర్న మెంటుకు ఆవంతయైనను శ్రమ కలుగనీయక గవర్న మెంటులో లీనమైపోయినది. బహిష్కరించిన వారము వానిని బూర్జుముగ బహిష్కరించి టిమా? ప్రతివారాప్రతికా పత్రముకును శాసనసభా వృత్తాంతమును, తన ప్రతికట రిపోర్టు చేయవలెను; ప్రతి పత్రిక యు శాసనసభాకార్యక్రమ మంతయు దమ ప్రతికటలలో బ్రచురింపవలెను. ప్రజలకుడనం దేమిజరుగుచున్నదో యని తెలిసికొనుటకు గుతూహలపడుచున్నాగు. మహాత్ముడు కూడ దన “యంగ్ ఇండియా” పత్రికలో శాసనసభలంగూర్చి పలుసారులు వ్రాయుచున్నారు. ఇదియో బహిష్కారము? శాసనసభలను మనము బహిష్కరించినపుడు అవిచేయు చట్టములను మనము

తిరస్కరింపవలెను. దాని కంతయో సంస్కారము కాలెను. అట్టి సంస్కారము దేశము పడయలేదని మనకు స్పష్టముగ దెలియుచున్నది. ఇట్టి సందర్భములలో సహాయనిరాకరణ వారులు శాసనసభలం బ్రవేశించినగాని దేశమునకు ముక్తిదని తోచుచున్నది. వీరు ప్రవేశించి దేశాధికారములను సహజంపవచ్చును. నూతనచట్టములను శాసించవచ్చును. పాలకులు వీరి ప్రయత్నముల కడ్డుపడిచేని మనకు అదియను నొక కారణ మగును. శాసనసభలం బ్రవేశించువారు వెలుపల ప్రచారము చేయకూడదని యెందునలేదు. శాసనసభల ప్రచారము చేసి నందుకు కారాగృహముల కేగువో దేశము వలెంత శిక్షుగతి వృద్ధికి వచ్చును. మొదట శాసనసభల బహిష్కార ములోఁదించినది గాంధీ మహాత్ముడు. వాతీయవాదులు శాసనసభలం బ్రవేశించిన వీరుధనాపేక్ష చేధిల్లాలొకరుం బాటుపడుచు, గవర్న మెంటు వ్యామోహములోఁబడి దేశసేవతేయను నుద్దేశముతో శాసనసభలను బహిష్కరింపవలెనని శాసించెను. వారి యుద్దేశప్రకారము శ్రీయుతులు కొందఱు వెంటకట్టువచ్చు ప్రభుత్వము గాంధీమహాత్మునకుం బట్టుకొన్నట్లే సహాయనిరాకరణద్యమము ప్రస్తుతమహాన్నతిస్థితికే గొనివచ్చుటకు సహాయభూతు లైతి. ఇట్టివారే శాసనసభలం బ్రవేశించి ఏకపక్షమిట్టిగానో ప్రవేశించి పాటుపడుచుండిన మన యుద్దమవిట్టిస్థితికి వచ్చియు దడు అయినప్రస్తుతము కొంతమాత్రము విధిగాజరుగవలసియున్నది. ప్రస్తుతమనశాసనసభలను బాచి ఎట్టివానికని యుభయరాకమానదు. ఖద్దరుగుడ్డను కట్టుకొను శాసనసభ్యుల దొక్కడను కానరాదు. ఖద్దరుగుడ్డల భవించుటే ఒక గొప్ప స్వరాజ్యముగా భావింపబడుచున్నది. ఖద్దరుగుడ్డలు ధరించినంతమాత్రమున వీరు సహాయనిరాకరణవాదులని భావింపబడుదు రనుభయముచే ఖద్దరుగుడ్డలయం దభిమానము కలవారు తెలియు వానిని ధరింపవలసివచ్చును. ఇంతయే శాసనసభలయందఱు వారి మహాత్ముడి కింకూముగ నడుచు వారే స్వల్పసంఖ్యాకులు. మహాత్ముడు సత్యయోగిలేదు. గవర్న మెంటుకంటె వాడుకుంటు ముందు సాగువారిని గురించి నేను వ్రాయుటలేదు.

అయితే ప్రభుత్వముతో సంబంధముంచుకొన మని వాదించు సహాయనిరాకరణవాదులు శాసనసభలం బ్రవేశించు టెట్లు అనునది గొప్ప సమస్య యైయున్నది. అయినను లోకయోజనలో లభి గాంధీమహాత్ముడును కాంగ్రెసువారునుకూడ మనము చేరవచ్చునని తీర్మానించుచున్నారు. గానిని బట్టియే బొంబాయి శాసనసభలయందు నూకలు అపాత్యదావాదు ముగ్ధినిపాలిటిలును, ఆంధ్రదేశమున రాజమహేంద్రవరము గుంటూరు ముగ్ధినిపాలిటిలును సహాయనిరాకరణవాదులచే నాక్రమించబడి యధాశక్తి దేశసేవ చేయుచున్నది. మనచెన్న పురియందు ఇప్పుడిప్పుడు జరుగుచుండు తాలూకాజ్వర ఎన్నికలలో సహాయనిరాకరణవాదులు ప్రవేశించుచున్నారు. వీరిపాలనముందెట్లు జరుగునో చెప్పజాలము. కాన మొత్తముమీదకొన్ని తాలూకాజ్వర జ్వరలలో నైనను చిక్కులు కలుగకమానవు. గవర్న మెంటువారిచే సృష్టించబడిన చట్టముల ప్రకారము ఏ ఏ ఏ డు స్థానిక సభలలో సహాయనిరాకరణవాదులు ప్రవేశింపవచ్చునని శాసించిన కాంగ్రెసు సభ వారు గవర్న మెంటు ఇఫ్ ఇండియా ఆత్మప్రకారము ఏర్పడిన శాసనసభలలో కూడం జేరవచ్చునని ఏల శాసించకూడదో నాకుం దెలియున్నది. నిజ మాలించిన రాజకీయవిషయములలో నీతి కాన్పించుటలేదు. సమయానుకూలముగాఁ బ్రవర్తించుట రాజకీయవిషయములలో మొదటి సూత్రముగాఁ గాన్పించుచున్నది. అయినను నాతోటి యల్పజ్ఞుడు కాంగ్రెసు సభ వారికి సలహానిచ్చునట్టి విషయముకాదు. అంజనను దేశమునంతయు నీ విషయము నాందోళన పఱచుచున్నందున నాతోచిన విషయములు నాధ్యలోకంబునకు విన్నవించినాడ. అందఱును చర్చించి పునర్విమర్శనమునకు గొనిరావలసిన విషయమని నవి నయముగ మనవిచేయువాడ.

దేశ విముక్తికొరకందతీసహాయమును కావలసియున్నది. శాసనసభ విషయములు చర్చించుట కనకాశముతే లేకుండ జేయుటకు ప్రభుత్వమువారు గాఢప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. అది నెరవేరకుండునట్లు చేయుట ప్రతి హైందవుని విధియైయున్నది. దానికి కాంగ్రెసుసభవారి సహాయము అగత్యముగా కావలసియున్నది. నాయకు లందఱు కారాగృహముల కేగుటచేతను, అట్లేగినను దేశమున కింతవరకు విముక్తిమార్గము కాన్పించకపోవుటచేతను, కారాగృహవాసమునకుం దోడు, ప్రభుత్వమువారిని తారకిం గొనివచ్చుటకు మఱికొన్ని దారులు వెదుకవలసియున్నది. అన్ని విధముల బాధకల్గినగాని పాల

కులు లొంగరు. శాసనసభలం బ్రవేశించి పాలకులకు ఒత్తిడి కలిగించుట ఒక దారియైయున్నది. కాని మూడువర్సలముల వరకు ప్రస్తుతశాసనసభలు నిలిచిపోవువరకు కాన్పించదు. గవర్న మెంటువారు ప్రస్తుత అనుకూలమైన శాసనసభలను చాలించి తమకు చిక్కులు గల్గించు సభలయొక్క యుత్పత్తికి కారణభూతులు కాఁజాలరు. ఒకరిద్దఱు చేతి ఒక ప్రయోజనములేదు. కనుక కర్తవ్య మేమి?

నటరాజనుగారు కాంగ్రెసుపక్షమున చేరుట

నటరాజనుగారు మహాత్మునకు వ్రాసిన లేఖ

(బొంబాయి) బందరు. 12-3-1922

ప్రియదగు మహాత్మునకు!

నేను బొంబాయి సుబ్బకా కాంగ్రెసు సంఘమున సభ్యుడనుగా చేరుట మీ ఆభిప్రాయనియూ గాన నటుల చేరవలసివడినయూ ఆ సంతతి మీ నూతనపకారమే తాను నాకు తెలిపినదియూ బాధోల్లీలో కాంగ్రెసు కార్యసంఘాత జరిగిన పిమ్మట కాంగ్రెసు ప్రధానకార్యదర్శి, వి. జే. పటేలుగారు నాతో చెప్పిరి. డిల్లీలో భారతకాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ జరిగిన పిమ్మట స్థిరపరచెదనని నేనపుడు చెప్పియుంటిని.

డిల్లీలో కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమువారు బాధోల్లీ తీర్మానముల నేమియును మార్పుకుండు నామోదించునయియు నేనపుడు చేరుట కనకాశము కలుగుననియు నే నాశించియుంటిని. కాని మీరును పండిత మాలవ్యాగారును టిల్లీ ప్రయత్నములను చేసినను దురదృష్టమున నది అయిల జనుగ తేదు. కాని మీరు మీ పంతులడిసి బియోగొని బాధోల్లీ తీర్మానములనే దేశము ననుసరించుటకు ప్రోత్సాహమును వలనను దేశము లందరును మీరలలో ననుసరించి డిల్లీ సభలల ననుసరింపకుండుటవలనను నాకు చాల సంతోషము కలిగినది కాంగ్రెసు సంఘమున సభ్యులగువారు అసహాయభావముల నన్నిటి ననుసరింప నక్కరలేదని నాకు తెలిసినను కాంగ్రెసుసభ్యులలో హెచ్చునంతిచే ననుసరింపబడు అసహాయ భావమునం దధిక భాగమునకు నేను సమర్థులంబక పోవుటచే ఆపుటికిని కాంగ్రెసు సంఘమున చేరుటకు నేను సాహసింపజాలకపోతిని.

కాని మీరు, మీ పక్షమువారిలో వెక్కువంకి సమర్థులము గాకున్నను దేశసేవయొగిరి మహాతీయసమస్యలకు కాంతముగ సాధింపగోరు మాతోటికాంగ్రెసులో చాలవన కేటిభవించి నట్టి జరుణమున ప్రభుత్వమువారు విముక్తి ఆరెట్లుచేసి మీపై కేసు చేయటవలన నేను కాంగ్రెసులో చేరుటకు గూర్చి వరిల గాలో చింత పవలసి వచ్చినది. మీపై కేసు చేయు విషయముతో నిమిత్తములేకుండ నే బాధోల్లీలో నామోదించబడిన సాంఘికవిధానమునం దభిమానము కలవా రందరును మితరభిభావముల నామోది పకపోయినను దేశసేవకు గడంగు నీయున్నది. ఏలనన ఆ విధానమే యిప్పుడు కాంగ్రెసుసంఘముల కన్నిటికిని ముఖ్యవిధానమైనది. మీరు ఎంత స్వల్పములయైనను దేశసేవచేయకుండు నిశ్చిత ముడిన యీ తరుణమునందు మాతోటు చేయు సేవతో పోల్చి చూచిన ఎంత అల్పమైనదైనను చేతనైంత సేవచేయుట విధిగాన నేనపుడు జొంబాయి కాంగ్రెసు సంఘమున చేరెదను. చిత్రింపుడు, కే. నటరాజను.

ప్రకటన

కృష్ణాజిల్లాలో కృష్ణా యూనివర్సల్ డెల్టాభాగముతో రోడ్లకు సామానులు సప్లయచేయుటకున్నా

(2) బెజవాడ ఏలూరు డివిజనులలో మెట్టప్రదేశములలో ఆన్ని పనులు చేయుటకున్నా యూజిల్లాలో గోదావరి నెస్టరన్ కృష్ణాయూనివర్సల్ డెల్టాభాగములలో సామానులు సప్లయచేయుటకున్నా యితర పనులు చేయుటకున్నా కృష్ణాజిల్లాబోర్డు యింజనీయరు గారివల్ల 1922 సం॥రం॥ ఏప్రిల్ నెల 3 న తేదీ సోమవారం సాయంత్రం 4 గంటలవరకు బందరులో పెండల్లు దాఖలుచేసుకొన బహుశని యిందు మూలముగా తెలియచాయడమైనది. పూర్ణియగు వివరములను తెలుసుకొన గోదావరి డిస్ట్రిక్టుబోర్డు యింజనీయరుగారికి వ్రాసుకొనినయెడల అచ్చుచేసిన పెండరు నమోనాతోనున్నా నోటిసుతో నున్నా లేకు వివరములను జరుగగలరు.

కృష్ణా డిస్ట్రిక్టుబోర్డు } టి. కే. టి. వీరరాఘవాచారి
యింజనీయరు వాకెట్టిను } డిస్ట్రిక్టుబోర్డు ఇంజనీయరు,
చిలకలపూడి } కృష్ణా

వదివినూడుడు!

మీరు కొనియున్నారా?

యోగ్యతాపత్రము!!

ప్రతియింటిలో నుండవలసిన సిద్ధాపథముల నేల కొనలేదు?

1. లోకమయహార కన్యారామత్రయ గుణములు వాచును నావర్తకు వచ్చు రోగులకు ఆతిథ్య ప్రికరముగ వున్నది.
కె. కె. విశ్వానాథ కవిరాజ్, విష్ణుచక్రవైద్యశాల, 9-41 బాక్లబజారుపేథి రంగూను, బర్హా.
లోకమయహార కన్యారామత్రయ జనులకు గలుగు సకలవిధ రోగములను పూర్తిగా తొలగివేయును.
250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూపు 1-4-0

సారస్వతానవము (బుద్ధిప్రసాదిని)

పిల్లలకు, తరుణులకు, వృద్ధులకు, స్త్రీలకును సమము బోధకము.
మొదలు దుర్బలము, మరపు, తలవేడిమి, మలబద్ధకము, అకలిలేకుండుట, కాంతిహీనత, గుల్మము, మూలరోగము, స్వప్నస్థలనము, శిశుస్థలనము మున్నగువాటిని పోగొట్టి అమితమైన శుభ్రత క్షము నిమ్మచు బలమును గలిగించును.
ఇది మానవకోటికి గొప్ప వరప్రసాదము. 20 దినముల బోధకముగల బుడ్డి 1 కి రూపు 1-0-0.

ముఖ్యగమనింపు:- ఈ కారాదారుల సౌకర్యార్థమై వానకోరులచే మద్రాసు, నెం 881 కంబుకెట్టిపేథిలో మా ప్రాంచీని కెరచియున్నాము. తప్పక ఎల్లరు ప్రోత్సాహ మొసగు కోరెదము. వి. పి. ఆర్జును మద్రాసు ప్రాంచీనుండి పంపబడెను.
(954) పాశ్చాత్య వెంకటాచల పండితులు శ్రీశీతారాధున వైద్యశాల మైనూరు.

దేవామృతరసము

సర్వోత్తమ మగు

దేశీయ దివ్య పథము

భగవంతుని పరిపూర్ణ ఆపారకరుణామృతము. ఈ కృతసిద్ధిచెందిన జీవరక్షామృతము. ఏకాలమం దైనను ఏదీయన్న నం దైనను, వాతపి త క్షేమ్యాదిభేదములు పాటించక ఎట్టి ప్రాచార్యుల కైనను పథ్యానాపానము లావశ్యము లేకనే లోపలికిని కలుపలికిని ఉపయోగించుట కనుకూలమైన సాటిలేని సంతోష మూలికారసము. ఈ దేవామృతరసము కొక మారు ఉపయోగించిన వారు దీని యభ్యర్థనీని తాచి ఆశ్చర్యపడక తప్పదు. [3212]

ముత్యముగా తేల్పించెడి వ్యాపాలకు పండితమీషను ఈయబడును.

1 కే. రూపు బుడ్డి 1-కి రూ 2-0-0 1 కే. రూపుబుడ్డి ,, 1-కి 1-0-0 ప్యాకింగు పోష్టేజి ప్రత్యేకము.
ప్రాప్తికరు: దేవామృతరసముకరీను, కిరూదు, S. I. Ry. లేక ఆఫీస్ అడు కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

దేశభక్తుల చిత్రపటములు

(ప్రతియింటిను పూజించు తగినది)

[3516]

గాంధీమహాత్ముడు లోకోత్తర పురుషుడు

కావనభార్యై కుచ్చుని యన్న మహాత్ముని చిత్రపటము పాశ్చాత్య సత్త్వాగ్రహణమునందు ప్రత్యేకముగ ఆంధ్రచిత్రకారు లైన వావటి వాగేశ్వరరావుగారిచే తీయబడి పలురంగులతో చక్కని నమ్రుకాగితముపై చిత్రపటమైనది.
పైజు 15 x 20 అంగుళములు. నెల ప్రతి 1-కి రూ 0-8-0 మాత్రము.

కర్తవ్యము కవిమను విశిష్ట నియ్యబడును.

ఆంధ్రదేశమునకు సోలుయేజంట్లు:- కొంతరాజు సీతారామయ్య, గుంటూరు.

దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులు

ఆ. ప్రభుత్వ రామదాసు దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య చిత్రరంజనదాసు, ఆరీ సహకారము శ్రీమతి సరోజినీదేవి, లాలా లక్ష్మణరావు, కి. యశ్. ఆంధ్రాను మున్నగువారు భద్రులకృత్యములు భరించిన తరువాత తయారుచేయబడిన పటములు. బహుఅందముగ నుండును. పైజు 12 x 10 అంగుళములు నెల (0-2-0) మాత్రము.

ఇందులో దేశభక్త ఆంధ్రాత్ముల పటములకు సోలుయేజంట్లు: కే. అయ్యవారిశా. శ్రీ. స్వరాజ్యగ్రంథాలయము, తెనాలి.
తదితర పటములకు యాక్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలయును.

The Andhra Chitrasala, Princess Street, Bombay.

అసాధారణమైన బోధకము

రక్తకోశము:- ఈ గుణముకల్ల పొందు, దేహవాత, బలమైన చర్మరొగములు, చరిష్వరము మొదలైన వ్యాధులకల్ల వచ్చు బలహీనత వీనిని నివర్తింప రక్తమును వృద్ధిచేయుట, బుద్ధివర్ధకము (తేక, మేధస్యము) అదేగుణముకల్ల మొదలగు బలవరచి వరములకు సత్త్వము గలుగించి బుద్ధిని అభివృద్ధి చేయుట, హృదయము-అనే గుణముచేత హృదయావయవము యొక్క శోభ్యల్యమును నివారణము చేసి దానిని బలవత్తరముగా చేయుట, వృద్ధ్యము - అను విశేషగుణముచేత భావనల్యము (మక్లనల్యము) మొదలైన పుంస్త్వరోగమును నివృత్తిచేసి ఇంద్రియశక్తిని పోషించుట, ఓషధ్యము-అను గుణము చేత తీయరోగము మొదలైన దేహక్షీణాస్పదమైన వ్యాధులకల్ల కష్టపడే రుగ్మగులకు పోషణము కలుగించి దేహమును దృఢపరచుట మొదలైన అనేక గుణ విశేషములు కలిగించు అసాధారణమైన బోధకము ఒకటిగలదు. దానికి ప్రసిద్ధమైన పేరు.

ఆయుష్వ రసాయనము

పై గుర్తించిన గుణములుగాక ఇది పిత్తవికామములు, తలయిట్టులు, వాంతి, మలబంధము, మూలరోగము, శ్రీల గర్భాశయ వ్యాధులు మొదలైన వానిని నివర్తింపును.

చెప్పె ప్రతి ఆయుర్వేద కలాకాలో ౧౦ సంవత్సరములకు ముందు (పథమోత్థియై, శ్రీ కన్యకా పరమేశ్వరీ ఆయుర్వేద ఆస్పత్రియందు ప్రథమచికిత్సకులను, కైద్యశాలనిధి ప్రదత్త వైద్యపత్రిక సంపాదకులుగాను నుండు ఆయుర్వేద భూషణుల పండిత యం. చంద్రశాస్త్రిని ఆయుర్వేదాంశ, వి. జే. ఏ. సి.

వారిచే తయారు చేయబడినది. ౧౦ సంవత్సరములుగా అనేకమే రోగులకు ప్రయోగింపబడి పై చెప్పిన విశేష గుణములు పరిపూర్ణమై యున్నవి. సీసా ౧-కి క్రయము రూపు 3-0-0.

ఆర్యబోధకశాల, 7. ఆదియప్ప మొదలిపేథి, వేసేరి, మదరాస్.

ఆంధ్ర రాష్ట్రజాతీయోపసంఘము

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘ కార్యస్థానముయొక్క
౧౯౨౨ సం॥ జనవరి నెల జనాభిర్యు

జమ	ఖర్చు
వెనుకటి నిల్వ	125-2-11
తెలకునిధి (జనరల్)	2031-2-9
డి.జి. (స్పెషల్)	510-13-0
సభ్యులచండా	15-0-0
ప్రెస్టిగారివల్ల జమ	5055-0-0
డెలివరీలుజులు	492-0-0
శ్రీమూర్తి వెంకట్రామయ్యగారివల్ల జమ	200-0-0
రాజమండ్రినుండి శ్రీ బ్రహ్మశ్రీస్థుల	
సుబ్రహ్మణ్యంగారు తక్కువోపకు పంపినది	116-9-0
పోష్టేజి తంతులు	81-11-0-50-1-6
ప్రయాణపు ఖర్చులు	239-12-3
కార్యస్థానపు నేతనములు	78-4-0
అయ్య	1371-2-0
పుస్తకములబాడకు	0-13-0
కార్యస్థానపు కర్మములు	108-7-6
ఆడిటరు వారాయణమూర్తిగారికి అద్యాప్య	63-4-0
శ్రీ పోలేష్వరి రామమూర్తిగారికి	20-0-0
" కొమ్మయారి లక్ష్మీనారాయణగారికి	10-0-0
" చట్టి దుర్గయ్యగారికి	25-0-0
" వి. వి. గిరిగారికి	100-0-3
అఖిలభారత సంఘమునకు	127-0-0
డి.బి. నుండి శ్రీ కృష్ణాశ్రమమునకుగాను	
స్థలపాటి హనుమంతరావుగారికి యిచ్చినది	5000-0-0
హనుమంతరావు శ్రీ మేడం వెంకయ్య	
క్రెడిటగారికి కర్మములు	500-0-0
" శ్రీయ్యస్థానకేవలపుగారికి గుర్తి	500-0-0
శ్రీ కరణం రామస్వామిగారికి గుంతకంకురది	
పం పి నిమిత్తం అద్యాప్య	200-0-0
చిరాలపేరాల సహాయనిధి	200-0-0

నిల్వరొక్కం	41-15-2
పోష్టేజి నిల్వ	51-9-6
మొత్తము	8677-5-11-8603-13-3

ఫిబ్రవరి నెల జనాభిర్యు	
క్రెడిట్ నెల నిల్వరొక్కం	41-15-2
పోష్టేజి నిల్వ	51-9-6
తెలకునిధి (జనరల్)	241-12-0
శ్రీ పోలేష్వరి రామమూర్తిగారికి	20-0-0
వాఖిలా జమ	20-0-0
ప్రెస్టిగారివల్ల జమ	1050-0-0
పోష్టేజి, తంతులు	52-8-0-81-4-3
ప్రయాణపు ఖర్చులు	24-10-0
కార్యస్థానపు నేతనములు	185-0-0
కార్యస్థానపు ఖర్చులు	54-11-6
అఖిలభారత సంఘమునుండి విరాళము	
హనుమంతరావు మేడం వెంకయ్య	
క్రెడిటగారికి పంపినది, కర్మములు	1000-0-0
	1410-12-8-1265-9-9
నిల్వరొక్కం	142-5-8
పోష్టేజి నిల్వ	2-13-3
	1410-12-8-1410-12-8

సీ. వెం. ల. నరసింహారావు
కార్యదర్శి

విరులు-భద్రులకృత్యములు.
గోదావరిజిల్లా, చామర్లకోట తా.పురముపై ఆపట్ల
బుచ్చి వెంకయ్యగారివద్ద ఉద్ధమైనవి దొరకగలవు.

వేదవేదాలు - పాలకొల్లు

వేదవేదాలు పుస్తకము ౧౦ వే (మొత్తము) దివసమున శ్రీ మహారాజు (పాలకొల్లు) రామలింగేశ్వరస్వామి వారి యాలయమును బాడీకడకు తరలించినది. ఆ సభకు (మహాశ్రీ) చాడా సాంబమూర్తి సోమయాజులగారును శ్రీ పాద లక్ష్మీనాథునిమా కాశ్రీగారును తులసి మారాకథానులు గారును నేమూరి రామగోవిందకాశ్రీగారును చామర్తి విశ్వవతి కాశ్రీగారు మొదలగు పండితోత్తములును విచ్చేసి వేదవేదాంగారులందు దురుచేసిన పండితులను బహిష్కరించి యోగ్యతా పత్రములు నొసంగిరి. అందు ప్రస్తుతనవారిని పురవాసులు బహుమానములచే సత్కరించిరి. అనాదు మాడినసభకు శల్లయను బ్రతిసంకల్పమును భుక్త్యామున గచ్చు పుత్త కాడికొమ్మకొమ్మయొకాదని మొదలుగా భక్తికాశ్రమమునందు బహిష్కరింపబడుటకు నిశ్చయించిరి. ఆ పండితానిధానమును బహిష్కరింప గ్రంథములును దిగువ కూరింపబడినవి.

I ప్రథమపాఠము

1. మిమాంసా పరిభాషా 2. యాజ్ఞికల్పవృత్తాంతి (మితాక్షరా వ్యాఖ్యానసహిత) యందు (ప్రాచీనప్రాచీనాధ్యాయమున వాచోచక్రకరణము కి. అనంతరం భక్త్యుక్తము (ఉత్పత్తి భావ్య నీతిలక్షణము) 4. అభివ్యక్తికాంతి (సవ్యాఖ్యా) 5. వసిష్ఠ స్మృతి 6. మనుస్మృతి (1. 2 అధ్యాయములు)

II మధ్యమపాఠము

1. మిమాంసా వ్యాఖ్యానకాండక అపరీక్ష విరచితము, 2. యాజ్ఞికల్పవృత్తాంతి (మితాక్షరాసహిత) యందు వాచానాధ్యాయమున మొదటి యాంబిది ప్రకరణములు 3. గౌరమ భక్త్యుక్తములు (మితాక్షరాసహితవ్యాఖ్యా) 4. నిర్ణయ సింహపు ప్రథమ పరిచ్ఛేదము 5. నిర్ణయసింహపు ఆరవ ప్రకరణము, 6. పాలపాణి ప్రాయశ్చిత్త విధానము.

III ఉత్తమపాఠము

1. యాజ్ఞికల్పవృత్తాంతి మితాక్షరాసహిత, యందు వ్యవహారాధ్యాయము 2. పరాశరస్మృతి మాధవీయ వ్యాఖ్యానసహిత) యందు ఆచారాధ్యాయము 3. కాలమాసము 4. స్మృతి ముక్తాఫల ప్రాశస్త్యం 5. మిమాంసా పాలకాండక 6. ప్రాయశ్చిత్తవిధానము 7. మనుస్మృతి (1. 2. 3 అధ్యాయములు మొదలగు భక్తి వ్యాఖ్యానసహితము) ఈ పాఠములందు గుర్తింపబడినవి. వ్యాఖ్యానకాండకమును పాఠములును నిచ్చుటకు పై సభాపతి నిశ్చయించిరి. ఆ పాఠము (పాఠము) పత్రములు (కతి సంకల్పమున నాశ్వయుజ బ కం ల నాటికి బ్రహ్మశ్రీ కంఠల జగన్నాథముగారికి: పాలకొల్లు, కృష్ణాజిల్లా అని సంకల్పించుచున్నాము. వివరములు తెలియ: గోరూపాచార్య బ్రహ్మభూమిగారికి వాసి తెలిసికొనవలసినది.

వలూరు

(స్వతంత్ర లేఖనము)

గాంధీమహాత్ముని ఆశ్రయము

శ్రీ గాంధీమహాత్ముని ఆశ్రయమున వార్త 12-3-22 తేదీన ఉదయము 6 గంటలకు నైలు ప్లాటుఫారముపై న్యాయము ఏటుంటును బహిష్కరించబడి, పట్టణమంతయు సత్సమముగ వ్యాపించింది. ఆదివారం రెండు దినములనుండి మహాత్ముని పట్టు కొనబోవుచున్నట్లు వదంతులు వ్యాపించియున్నందున, ప్రజలలో ఆకస్మికమనోసేదనమున కవకాశము కలుగలేదు. ప్రజలందరు ప్రశాంతమై మహాత్ముని ఆజ్ఞానుసారము ప్రవర్తించిరి. హతాశముగాని, విచారములు కాని ఏమియును జరుపబడలేదు. కొందరు కాంగ్రెసు ప్రచారకులు మాత్రము గ్రామమంతటను తిరిగి విచక్షణశ్రమలను దహనిమిత్తమై సమకూర్చి సాయంకాలము పురమంతయు ఆగ్నిహోత్రప్రీతి గావించిరి.

కనిగిరి డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. P. 12 of 1922

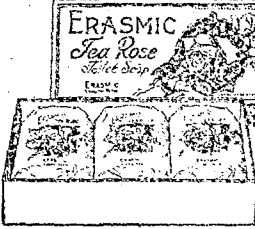
నెల్లూరుజిల్లా పాడిరెడివిజం తాడినాటిపల్లె గ్రామములో చనిపోయిన లేటు అరవీటి వెంకటసుబ్బయ్య పేరటికి మార్గశ్రమి నుబ్బరామును ఆ. శ్రీరాములు (వాయిచి యిచ్చిన 5.2.1916 తేదీ గల ప్రాంశునోటు బాకీని రాబట్టుకొనుటకు గాను లేట్ వెంకటసుబ్బయ్య భార్య పిచ్చప్ప వాళ్ళు సర్టిఫికేటు యిచ్చించుచును మనవి అర్జి దాఖలు చేసుకొనియున్నది. ఇందు విషయమై ఆజ్ఞాపణలు కలవారు 6-4-1922 తేదీ ఉదయం 11 గంటలకు కోర్టునాటికి తెలుపుకోవచ్చును. గొంట్ల శ్రీరాములు శెట్టి, బి. ఏ. వి. యల్, (3518) పిటిషనరు ప్లీడరు.

కనిగిరి డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. P. 13 of 1922

నెల్లూరుజిల్లా పాడిరెడివిజం గంగపాళెంలో చనిపోయిన లేటు సామి పున్నయ్య పేరటికి అలవల సుబ్బయ్య (వాయిచి యిచ్చిన 24-2-1919 తేదీ గల ప్రాంశునోటు బాకీని రాబట్టుకొనుటకుగాను లేట్ పున్నయ్య భార్య వెంకటలక్ష్మమ్మ వాళ్ళు సర్టిఫికేటు యిచ్చించుచును మనవి అర్జి దాఖలు చేసుకొనియున్నది. ఇందు విషయమై ఆజ్ఞాపణలు కలవారు 1-4-22 తేదీ ఉదయం 11 గంటలకు కోర్టునాటికి తెలుపుకోవచ్చును. గొంట్ల శ్రీరాములు శెట్టి, బి. ఏ. వి. యల్, (3517) పిటిషనరు ప్లీడరు.

ERASMIC

ఎరాస్మికు లేయాకు గులాబి సబ్బు

ముఖము, నా నైపులు మున్నగునాని సహజపు అంగసౌందర్యమును చెడకుండు సందర్శించుకొని, సౌందర్యవతులుగా నుండు నాకీముఖం కిది ప్రథమ సహాయము నిచ్చును మీ శరీరములకు కావలసిన సువాసన గల సబ్బు. (సి) ఈ సబ్బుయొక్క ఉపయోగము నిరుపమానము. అన్ని దుకాణములలో దొరకును.

మలయ చందనము

గనెరియా అను నెగరోగమునకు కుశారము. పథ్యము లేదు. సివికాలో పని లేదు. ఎటువు, తెలుపుకొనవచ్చు, అను మూడు విధముల నెగరోగమును చూడు త్రాటలలో మాన్యును. శ్రీల కనుమ వ్యాధులకు కూడ ఇది రాక్షావధము. (1251) డబ్బీ 1 కేల 2-4-0 చందనీ (మలయచందనమున కనుపాసము) డబ్బీ వెల 8-0-0 గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)

“కాంతామదహరణి”

అను యువానీ నైర్ద్యశాశ్రమకారము తయారయిన ఇంగ్లీషుపుస్తకీ దివ్యమైనలేవ్యము - బహిష్కర కాన్ఫెరెన్సు లాగుట, రతిలో శీఘ్రస్థలము, గోగొట్టివీర్యవృద్ధిని ఆమెలముగా గలుగజేయును. పరితీక్షణిచూడ మీ కే తెలియును. వెల 1 డబ్బీ 4-0-0

“నెగరోగనివారిణి”

3 విధములగు నెగవ్యాధులు, యంతకాలము నుంచి బీర్తించుచున్నను, దీనినినేవించిన 3 రోజులలో నిశ్చేషముగా నివారణయగును. అట్లుకాదని సామ్య వాదముచేయబడును. 1 సీసా రు 1-0-0

ది రెడ్డి అడుగు కంపెనీ, గోపాలపురం, [8888] కొత్తపేట పోస్టు (గోదావరిజిల్లా) పోస్ట్ జి.నాం.

జన్మగారి నెందరి లోషన్

వై లోషన్ ఉపయోగించిన దేహమునందు ఏదైనామునం దుండు నెర్మలకులు గాని రాలిపోవును. కోస్మిగాని ముడుగాని యుండదు. వెల బుడ్డి 1-కి రూ 1-0-0 అర్ధర పంపునప్పుడు ఈ పేషరు పేరును (వాయును. సోల్ యేజన్స్: కనరపు యేజన్స్, (3555) పొర్నూటపుక, మదరాసు.

ఆయుర్వేద చంద్రిక

ఇది మానమున కొకటికంటెను సంకల్పరమునకు 12 గుచ్చములుగా ప్రచురించబడును. ఆరోగ్యసంబంధముగ, ఆయుర్వేద సంబంధ మగు వైద్య మర్మము లన్నియు కరణలములకముగా చూపించుచుండును. ప్రతిపాదన, ప్రతివైద్యుని, చూడ దగినది. 2 అణాలు బిల్ల లిపిన మాదిరి పత్రిక యుచితము. సంకల్పర చందా రూ 3-0-0. దరఖాస్తు వెంట పంపవలయును. లేక బి. పి. గా పంపవచ్చు పంపెదము. గ్రంథాలయములకు మాదిరి సంచిక యుచితము. మే నేజరు, ఆంధ్రఆయుర్వేద గ్రంథమండలి, 3551 (7) వెండి - నెల్లూరు జిల్లా

నిష్ఠులుగ రాయారెయబడిన కాశ్రీయ బోధకములు. అంద్రఆయుర్వేద ఫార్మసీలో దొరకును. తెలుగుభాషయందు గాని, ఇంగ్లీషుభాషయందు గాని క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. మే నేజరు, ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీ, 12, హుజూర్ గేట్, హైదరాబాద్ - మదరాసు.

ఉష్ణ దేశములకు

తగిన

ఆహారము

ఓటు ఆహారమునందు ఉష్ణమును కలుగజేయునట్టి క్రొవ్వ ఎక్కువగా లేదు. (3009 సి శరీరమునకు పుష్టి నిచ్చి అభివృద్ధిజేయుట కావశ్యకముగా నుండువలసిన వస్తువు ఆ అవసరము యందులో కలసియున్నది. బలమును కలుగజేయుటయం దిది అమోఘమైన దని వీర్ధ్యకాలమునుండియే ప్రసిద్ధిచెందియున్నది. పెరుగుబట్టి పిల్లలకు పీడి సమానమైన దేదీయును లేదు. ప్రపంచమునందు అంతటను అనేక లక్షల ప్రజలు క్వాకర్ ఓట్లను ప్రాతఃకాల భోజనమునకు ఉపయోగించుచున్నారు. అది గొప్పమాంసముకంటె రెండింతలు బలమును గలుగజేయును. అనగా శ్రీబక్ష్మను క్వాకర్ ఓట్లు బహిష్కరించు మాంసముగ మారును. ఒక మాంసమునకు క్వాకర్ ఓట్లను ప్రతిదినము ప్రాతఃకాల భోజనమున కుపయోగించుము. సెంత శీఘ్రముగా నీ దేహ మభివృద్ధియగునో చూడుము. అది తగరపు డబ్బాలలో నచ్చుచున్నది. మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా, కరాచి, రంగూన్.

Quaker Oats

MULLER & PHIPPS (India), Ltd.

Madras Bombay Calcutta Karachi Rangoon

నూతన గ్రంథములు

చిత్ర రంజన దాసు

సంపూర్ణచరితము, ఉపదేశములు
రెండు 0-8-0

గాంధీ మహాత్మని

'నాచెటసాల అనుభవము'

రెండు ప్రతి 1-8 0-12-0 [8081]

దాదాభాయి నారోజి

జీవితము, ఉపన్యాసములు
రెండు 0-8-0

యం. ఆర్. కృష్ణారావు అందు కంపెనీ, నెల్లూరు

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథముగా జూని గారడి, యోగద్యుష్టి హస్తలాఘము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రశాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లకే తమా సాలు వివిధ విశేషవిద్యలు గలవు. ఇంకా తే గా క మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టింపుట, జీరముతో సమాధియుగుట, శరీరమునేని తలకాయచేత మాలిదాచుట భూమిపై గజముయొక్కను గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిలుపుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యగ్రహముగా మేజర్ చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీని రెండు రూ 4-0-0 లు. 2118-888) పి. ఆర్. జవార్దనరావు, ఒంగోలు, గుంటూరు జిల్లా

అద్భుత భవిష్యత్ ఫలదర్శిని

ఇది చుంది అత్యంతమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము ప్రతిమహానుకు ప్రతిదినమును మిక్కిలి ముఖ్యముగా చదివినచో నుటకు, పుట్టిన తేదీ, నక్షత్రము, మొదలగునవి అత్యంతమును సులభమైన తెలుగులో వ్రాయబడినవి. గొప్ప చరిత్రకేటలను పొందినది. రెండు 1 రూ ప్రస్తుతం ఏలూరు నల్ల జడ్డిగారు ఆదినారాయణ రావు పంతులు. బి. ఏ. బి. ఎల్. గారిట్లు వ్రాసిరి "నాకు దానిని తెలిసికొన గోరువారికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని సంకోచము కలిగించునని నానిశ్చయము." పుస్తకములు కలయువారు యీ దిగున చిరునామాకు వ్రాయవలయును.

తా.తా. జ్యోతిషవిద్యాలయము

[2863] హైదరాబాద్, వికాఖపట్నం, జిల్లా

ముఖ్య గ వ నింపు.

యోగ్యతాపత్రములు 2942

(8) బెనారస్ సిటీలోనుండు, దుర్గామెడికల్ హాస్పిటల్ లకు ముఖ్యత్రైవారికి నాకు అత్యంతమైన గుణము నిచ్చినది. ఇప్పుడు నా కావ్యాధి లేదు. ఇందుకై 1000 నేను నా కృతజ్ఞతా పూర్వకమున కందనములు చేయుచున్నాను.

బాంబాయి } కె. జాన్ సన్,
28-4-20 } రైల్వే సింధు దిభిటి కలెక్టరు

జగన్మోహనీ మాత్రలు

ఇవిదేశీయ తాంబూల మాత్రలు

అమృతగుల్మములగు మాలికాసముదాయముచేతయారు చేయబడినవి. 100 మాత్రలు 2 అణాలు మాత్రమే

తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము

ఏంట్లు కావలయును

ఆర్డరు యేదావధినియము, కాకినాడ.

తెలుగుస్థులకు పూచీయెన

బోషదము

శ్రీమద్రైవ యందు తెలుగువలె వైభవత వలన కి దిండులలో మాయమై పోవును. ఈయోగము ఒక మహాత్మునిచే శ్రేష్ఠమైన మూలకలచేతయారు చేయబడినది. మచ్చలు మాడిపోని ఎడల యిచ్చిన ఫలకంపై రెండిండు ప్రైవము వాసనియ్యవలెను. బుడ్డి 1-8 ధర పి. పి తో సహా రు 3 లు.

శ్రీరైవము అంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను

(3430) The Aryan Nursery, P.O. Kamtaul Darbhanga.

10-3-22 తేదీ శుక్రవారం మధ్యాహ్నం
2 ఘంటలకు కాకినాడ స్త్రీల కాంగ్రెసు
కార్యాలయమున జరిగిన స్త్రీల కాంగ్రెసు
సభా తీర్మానములు

అపాధ్యక్షురాలగు శ్రీమతి పులుగుర్త
లక్ష్మీనరసమాంబ గృహిణి వహించిరి.

(1) దైవ ప్రార్థనతో సభ ప్రారంభమైనది. గతవారపు నిర్ణయ క్రమబద్ధము చదివిరి. తదుపరి భగవద్గీతలో 8 వ అధ్యాయము చదివి అర్థం జెప్పి శ్రీమతి పులుగుర్త లక్ష్మీ నరసమాంబగారు సభాసదుల నానందింపజేసిరి.

(2) 9-3-22 తేదీని ఆంధ్రపత్రికయందు ప్రచురింపబడిన గాంధీమహాత్ముని సందేశము శ్రీమతి పులుగుర్త తనకమ్మగారు చదివి సభాసదుల నానందింపజేసిరి.

(3) ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీవారివద్ద విలయిస్తున్న 5 వేల రూపాయల ఖరీదు గల నూలులొగు వెయ్యిరూపాయల విలువగల నూలు పీ 1 కి రు 2-12-0 చొప్పునకు అత్యంతమును ఉదయ ఖరీదు రు 11-5-22 తేదీ లగాయతు 5 వేలల వాయిదాలమీద తీర్చుకొనుటకును కొడుకుల యీ సభవారు నిశ్చయించినారు.

(4) ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీవారివద్ద మనకు యిచ్చగా మిగిలిన నూలు వారి యిచ్చును యెడల మనకు ప పి యెడల శుభస్వరేఖ రంగును రివాజుకట్టి క్రకాం పక్కా రంగులు వేయించి యిచ్చుటకుగాని నూలు ఖరీదే వారు అడిగి యెడల నూలు అమ్ముట వెంటవెంటనే సామ్య పంపుటకుగాని యీ సభవారు నిశ్చయించినారు.

(5) తేజమాతకు నక్కని మంగళహారతిలు పాడిన తదుపరి గాంధీమహాత్మునికి తేజ భ్యులతో సభ సాయంకాలము 5 ఘంటలకు ముగిసినది.

పులుగుర్త లక్ష్మీనరసమాంబ,

అధ్యక్షురాలు

కొవ్వూరు ఆంధ్రగీర్వాణవిద్యాలయము

1922 సం॥ ఫిబ్రవరినెలలో వసూలైన

చందాల వివరము

మేర నారాయణమూర్తిగారు 1వ తరీ పిల్లల చందా రు 80, సోమి కాపిశ్వర రావుగారు రు 10, కొండా అయ్యప్ప రాజుగారు రు 50, కోడూరి విశ్వనాథంగారు రు 10, అత్తిలి నరసింహంగారు రు 1, టంకపాల చక్రపతి రావుగారు రు 1, కజర్ల శ్రీరామ నరసింహారావుగారు రు 2, యెర్రాపూడి బాపిరాజుగారు రు 3, పుల్లారావు రామయ్యగారు రు 3, యెం మెలు రామకృష్ణయ్యగారు రు 10, తాటిపల్లి చిహ్నాశ్రీకృష్ణంగారు రు 10, పుట్టా వెంకటరత్నంగారు రు 10, యెర్రమెలు పిన్న గారు రు 12, బుట్టా ప్రకాశంగారు రు 25, గోకాబా వెంకట్రాజుగారు రు 25, బొడ్డుపల్లి శివశంకరాంగారు రు 10, నాళం విశ్వనాథంగారు రు 5, కాకేయ్యల సోమేశ్వరరావుగారు రు 2, శ్రీరాం కృష్ణమూర్తిరాష్ట్రీగారు విగాళముగారు రు 2, పిల్ల సుబ్బన్నగారు రు 5, పిల్ల సోమయ్యగారు రు 5, పిల్ల అగ్గయ్యగారు రు 5, గాపాటి రామచంద్రయ్యగారు రు 50, వొర్ర సుబ్బారాయుడుగారు రు 2 గోడవర్తి నర్సయ్యగారు రు 1, ఇ. నాగయ్యపకాళి రావుగారు రు 5, కాకేనాథుని నాగేశ్వరరావు గారు రు 125, వేమవరపు రామదాసుగారు రు 50, అచంట సత్యనారాయణగారు రు 11, పిల్ల జగ్గయ్యగారు రు 10.

మొత్తము రూపాయలు 507-0-0

కటన

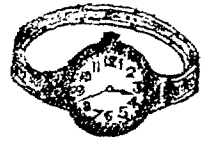
మాడపాటి సత్యాంబగారు ఆమె దత్తపుత్రుడగు వెంకటసుబ్బారావుగారికి గార్డయిక్ కాదు. ఆమె తన బాధ్యతను చక్కగ నిర్వహించుటలేదు. గాన గార్డయిక్ పదవియందీ ఆమెను తొలగించ నలెనని నేను దరఖాస్తు వెట్టియున్నాను. కనుక ఎప్పుడును ఆమె లావాదేవీలు సలుపకూడదు. అట్లు చేయువారు స్వబాధ్యతవైన చేసేవారయ్యె డరు. మాడపాటి నారాయణరావు.

Radium Wristlet Watches.

(Very pretty Small Sizes)

రేడియం రిస్ట్లెట్ గడియారములు

(మిక్కిలి అందమైనది. చిన్నమైనది)

ఈ గడియారములు నాచి వాణ్య మై 126 సామానులతో తయారు చేయబడినది. శ్రీపురుషులు చేతిలో ధరించుటకు మిక్కిలి అందముగావున్న

ది. కాలము సరిగామాపించును. రాజులయందు దీపము సహాయముతోనే గంటల మాడవచ్చును. మేము భారీగా రమించి వుండుటచేత ఈ గడియారములను సులభతరమునకు విక్రయించెదము. గ్యారంటీ కి సంబంధములు యిచ్చుచును. రేడియం రిస్ట్లెట్ గడియారము పీవతోలుపట్టుతో రూ 7-0-0

లండన్ స్విస్ వాచ్ కంపెనీ.

పోషుబాక్సు. 328 మాంట్యూరోడ్ ముద్రాన్.

సర్వతేలు విష సంజీవి.

మామొక్క లోక ప్రఖ్యాతి తెందిన విషసంజీవి గుణము లేదని నిరూపించు వారలకు రూ. 25 ఇనాం. పాథశుమ వచ్చినవారు నిమిషములోనే సంతోషముతో వెళ్లుదురు. 6 ప్యాకెట్లు ఒకసారి కొనువారికి

కోట్టి ఇనాం. ప్యాకెట్లు 1-8 0-0, దేవన రు 4 0 0

నశభీమ పాక శాస్త్రము.

3 భాగములు క్యాలిఫోర్నియా.

ఇవి, మిలిటరీ పాకములు గలది ధర 1 టీకి 1-8-0.

7 రాళ్లు చెక్కిన తెల్ల యిమిటేషన్ బ్రజ్జములు.

ఈ కమ్మలు మాపుకు 800 రూపాయలు అసలకవలెలు కమ్మలువలె యుండును. ఇది అమెరికాదేశములో బంగారుకు సమానమునది.

కె. నాదముని అందు సన్, 164, వై నాబాద ముద్రాను.

నమ్మకము (1842)

బంగారు, వెండిరత్న

ముల నగలులతో ఇతరవస్తువులను

నాకు యిచ్చిన పుచ్చుకొని

వైకము ఇచ్చుచును

ఉమిడి-రామయ్య కెట్టి

గురుసామి కెట్టి కంపెనీ

25, వై నాబాద ముద్రాను.

సాదా ఉంగరములు, పువ్వురాగము, సీమకట్టలూ కెంపులు, మున్నగునవి చేర్చి కట్టబడిన ఉంగరములు, తయారుచేయబడి అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నుంచబడి యున్నవి. కావలసినవారు ఆర్డరుయిచ్చిన వారి యిచ్చము చొప్పున అరమాపిగా తయారుచేసి యిచ్చుచును.

భారతీయులదే.

సుప్రసిద్ధులైన ఋషులచే కనిపెట్టబడినది.

అన్నివయసుల లోను నాడుటకు తగిన బలవర్ధక బోషధము. నరములకు బలమును, మనస్సుకు వికాసమును కలిగించును. చిత్తచాంచల్యమును మఱపును పోగొట్టి, అద్భుత జ్ఞాపకశక్తి నిచ్చును. మిక్కిలి గుణము నిచ్చును. దీనిని అన్ని దీర్ఘవ్యాధులకును ఔషధమునకు వాడవచ్చును. అతిరికినాడ ఇది మంచుగుణము నిచ్చును. బుడ్డి 1-8 ధర 1-8-0, 12 బుడ్డుకు 16-8-0. వక్రకులకు ప్రత్యేకపు టోకు ధరలు గలవు

Tb. Hindu Medicine.

109 Harrison Road, P. Box No. 841, Calcutta.

NOTICE TO STUDENTS

Beware of your health before Examinations. Keep 2 tins of Spermatorrhoea pills with you always. Stops Emissions and wet Dreams. Startling relief in 24 hours else money refunded 1 tin of 15 pills 8 As (Net). (B) 3473 M. V. R. RAMACHANDRA ROW, Market Tank, COCONADA.

వైద్యరత్న పండిత
డి. గోపాలాచార్యగారి

జీవామృత

రక్తమును వృద్ధిజేయును
మేహవార నొప్పులను బోగొట్టును
అన్ని విధములగు బలహీనములను అణచును
పాండురోగులకు మంచిది
గుండెదడను నివారణ జేయును
గర్భ కారక ములను దహమును
బాలరతు గర్భిణీలకు సుత్తియు (1045)
చనుబాలను వృద్ధిపరచును
మూర్ఖులకు మంచిది
మెదడుకు బలమును గలుగ జేయును
నరములకు క్షేమి హెచ్చించును
విద్యార్థులకు ప్రాణమిత్రము
ప్రాణక్షేమి హెచ్చించును
క్షయరోగులకు మిగుల మంచిది
కాసరోగులకు అమృతము
గుండెకాయకు మిక్కిలి బలము నిచ్చును
ఉపరితిత్తులకు అధికబలము జేయును
ఉబ్బసరోగులకు మిగుల హితము
వల బుడ్డి 1-కి రూ. 2-4-0.
ప్యాకింగు ప్యాకేజీ ప్రత్యేకము.
క్యాటలాగు ఉచితము.

అయుర్వేదాశ్రమం,
41, అచారప్పన్ రోడ్, జి.టి. మదరాసు.
తెలిపిరాను:- (బుధ
వండిట్ - మదరాసు.

వనాషధిసరస్వరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తముయొక్క పరిశుభ్రతను బోగొట్టుట
యందు శేషస్థిక గాంచినది. ధర 1-10-0
ఇండియా సిలోజోనందు ఎచ్చటికైనను తపాలాఖర్చు
చేయవలెను. (2978)

నిలాసము పి. డి. సావంత్
నెం 144 ఫనసవాడీ, బొంబాయి

భృంగామలక తైలము

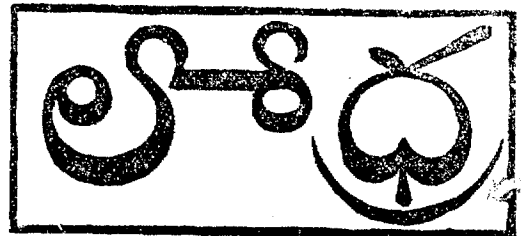
(వైద్యచింతామణి)

భృంగామలక తైలము:- శిరస్సుకు మర్దనచేసినను
మాకులో ప్రతిదినమును నశ్యముచేసినను
శోరోగములను బోగొట్టును.
భృంగామలక తైలము:- తలకు పట్టించిన కంటి
రోగములను బోగొట్టును.
భృంగామలక తైలము:- అపస్తాంబోగమును ఉచ్చాద
రోగమును, కపరోగములను బోగొట్టును.
భృంగామలక తైలము:- తల వెండ్రుకలను తుమ్మ
దలచితే నల్లగా చేయును.
4 బెన్నుల సీసా వెల రూ 1
1 పాను ,, ,, 3

క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి, బి. ఎ. ఎం. బి. సి. ఎం.
మేనేజింగు డైరెక్టరు,
ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీ, (లిమిటెడ్)
19, హాజిన్ రోడ్,
మాంటు రోడ్ - మదరాసు.
(బుధ)

కేసరి-రత్నత్రయము

గర్భాశయరోగ నివారిణి:- శ్రీలత గలుగు ఋతుభూత
బహిష్టికాకుండుట, అకాలబహిష్టి, మైలబాస్తీగాను తక్కువ
కాను పోవుట కునుకురోగము, సంతానహీనత, రక్తహీనత,
మలబద్ధకము, శూతికాశాతము, కీళ్లనొప్పులు, అరకాళ్లు,
అరచేతులమంట మొదలగు శ్రీల మర్మ వ్యాధులను కుదు
ర్చును. 12 బెన్ను 3-0-0; 6 బెన్ను 1-10-0

రక్తకుద్ధి గ్రావకము:- ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము,
అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, మేహవ్యాధులు, కడుపులో మంట
మొదలగు వ్యాధులను నివారింది కీరమునకు కాంతిని చూపు
చునట్లే జన్మ నిచ్చును.
12 బెన్ను 3-0-0; 6 బెన్ను 1-10-0,

సర్వజ్వరనివారిణి
దీనివల 6 బెన్ను 2-0-0; 3 బెన్ను 1-0-0; 1 బెన్ను 0-0-0
కేసరి కుటీరం,
అయుర్వేద అనుషంశాల,
88 పోలీసు కమిషనరు ఆఫీసుగోడౌన్, ఎరుంబూరు మృగాన

ఎయిల్ నే బర్లు

క్రాడు ఆయిల్ ఎంజినులు

"ఎఫ్" టైపు. పరిమాణము 6-100 హెచ్. సి.

ఇప్పుడున్న పవరు ఎంజినులలో కెల్ల సులభమైనది, ధర తక్కువది.

ఎంజినులో చిక్కులేమియు నుండవు. సులభముగా నుండును.
పనిని నమ్మకముగా అగకుండా చేయును. ఎంజినులోని వివిధాంగములు చాల మంచివి,
ఖర్చుతక్కువ, మిక్కిలి నమ్మకమైనవి.

చాల డబ్బు వెట్టికొను వెద్దవెద్ద ఎంజినులతో సమానమైనది. డబ్బు దండుగలేదు.

10-12 హెచ్. సి.	మామూలుధర రూ 2045	ప్రత్యేకపుధర రూ 1842
20-24 "	" 2909	" 2618

"డెన్టో" వర్క్ లో ఎంజినులచే నడిపింపబడు పోర్ట్ బుల్ పంపులు.

214 పైజు ఎంజిను పరిమాణము 6 హెచ్. సి. పంపు	ఒకనిమిషమునకు 330 గాలములు
216 ,, ఎంజిను పరిమాణము 8 హెచ్. సి. పంపు	ఒకనిమిషమునకు 457 ³ / ₄ ,,
218 ,, ఎంజిను పరిమాణము 10 హెచ్. సి. పంపు	ఒకనిమిషమునకు 622 ³ / ₄ ,,

WIELE & KLEIN

Importers, Manufacturers' Representatives, Agents and General Merchants,
MOUNT ROAD, MADRAS.

Telephone 248.

Telegrams: "KLEINCO," MADRAS.

POLINES

18 సంవత్సరముల నుండి చాల ప్రసిద్ధి జెందినది.

ఈ ఔషధము గోరీయా మొదలగు అన్ని విధములైన
నెరగోగములకు గ్యాగంటిగా చెప్పబడినది. ఇది ముప్పదివేల
వసములకలచేత మాత్రమే తయారుచేయబడినది. ఒక కేసరి
తాదు నేవించిన ఉపశమనము ఇచ్చును. 12 గంటల కాలములో
వ్యాధిని ఆపును. అయిదు రోజులలో వ్యాధిని నిర్మూలము చే
యును. ఇంతకు మించి వ్రాయబడినది. ఒక సీసానుండు తెప్పిం
చుకొని నేవించినపిదప రోగులకే అనుభవముచూడ గుణమును
తెలియుగలదు. పోస్టుచార్జీతో సహా బుడ్డి 1 కి రు 7-10
రెండింటికి రు 6-10-0 మూడింటికి రు 9-12-0 మాత్రమే.

[8458] ఉత్తరములు యంగ్లీషుగా వ్రాయటం యుచితము.

D. polines & Co
Chemists, No. 5 Harimohan Roy Lane
Calcutta

ప్రాచీన ప్రసిద్ధి నొందిన

హిందూస్థానముందు స్థాపించబడియుండు

అయుర్వేద ఔషధాలయము

స్థాపితము 1881 సం॥

ఆతంగనిగ్రహ ఔషధాలయము శోరి వ్రాయు
వాండ్రకు అయురారోగ్యవృద్ధి కలిగియుండు
గ్రంథమును తపాలు ఖర్చు సహా కోరకనే
ఉచితముగా పంపుచున్నాము.

మామొక్క ప్రతి ఒకటి కావలెయు ననిన

ఆతంగనిగ్రహ ఔషధాలయం

26 బ్రాడ్వే, మదరాసుకు వ్రాసేది.